

Skupščina občine Kamnik je obravnavala na aprilski seji tudi osnutek odloka o zaščiti mestnega jedra. Dala ga je v javno razpravo, saj je to odlok, ki naj bi še ostreje kot sedanjí posegel v življenje v starem delu Kamnika. Zato je izredno pomembno, da o njem povedo svoje predvsem ljudje, ki tu živijo in ki jih bo ta odlok močno prizadel.

Po javni razpravi naj bi bile namreč bolj ali manj upoštevane pripombe, tako da bi bil odlok v blaginjo nas vseh. O tem lahko upamo, toda samo upati ni dovolj. Za naše dobro se moramo potruditi tudi sami, saj takrat, ko drugi odločajo o nas, odločijo predvsem sebi v korist. Zato, Kamničani, le na plan in povejte, kaj vas tišči pri urejanju vaših hiš, stanovanj, ulic, trgov in drugega prostora v starem Kamniku. Prav gotovo vas je bilo kar nekaj, ki ste imeli hude težave pri vzdrževanju, prenovi ali predelavi svojih hiš, stanovanj. Sedaj je priložnost, da kaj premaknemo, da bi tudi mi lahko več odločali, ko bo šlo za naše hiše.

V prvem odstavku 12. člena še veljavnega odloka in v prvem odstavku 17. člena predlaganega odloka piše enako – naslednje:

»Razvojna usmeritev starega mestnega jedra Kamnika je: ustvarjanje novega življenjskega prostora višje vrednosti, prostora za kulturno in družbeno življenje skupnosti, povečanje možnosti za medčloveške stike in ohranitev vseh tistih vrednot, ki so nastale v stoletjih in se oblikovale v enkratno celoto. Arhitekturna dediščina mora postati temelj za ustvarjanje novih vrednosti mestnega jedra.«

Vrnimo življenje v staro mestno jedro

O, da bi bilo vsaj to res. Pa ni, čeprav je tako lepo zapisano. Od leta 1986, odkar velja zgoraj zapisano, je bilo nešteto sporov, skaljenih medčloveških stikov brez omembe vrednega ustvarjenega novega življenjskega prostora višje vrednosti. Torej veliko lepo zapisanih praznih besed. In tako zna biti tudi v prihodnje, čeprav se le ni tako hudo in se da z dobro voljo in primernim sodelovanjem vseh prizadetih marsikaj tudi lepo urediti. Tudi nekaj takih primerov bi lahko že našli.

Toda v predlogu odloka je še več prepovedi, še več vtikanja v določene oblike zasebnega življenja, v svobodo posameznika, v njegovo kreativnost, kot je tega v že obstoječem.

Zakaj še vedno toliko prepovedi, toliko utesnjevanja ljudi, toliko podrejanja volji drugih? Zakaj naj bi samo eni vedeli, kaj je lepo in prav, a drugi ničesar? Zakaj bi moral npr.: nekdo v svoji lastni hiši še vedno hoditi po kamnitih tleh, če so mu pa lesena bolj všeč? In pri tem zopet odloča tisti, ki ne bo ničesar plačal in vsiljuje svojo voljo in poglede drugemu, ki bo moral vse plačati. Mar se moramo tudi vnaprej iti »Velikega brata«, ki vse ve in ki odloča namesto nas?

Mar še vedno veljajo pravila »svinčenih časov«, ko smo imeli najboljšo ustavo, najbolje urejeno varovanje ljudi, najbolj odprto mejo, najbolje urejeno varovanje okolja in še in še »najboljših« stvari na svetu, a v praksi se je dogajalo to, kar se je pač: od stavk, depozitov za prestop meje, uničenega okolja, uničene kulturne, zgodovinske in naravne dediščine, pa čeprav je bila še tako lepo in prav zaščitena. In da bi bili absurd še večji, je bilo največ uničenega prav tistega, kar je bil v družbeni lastnini, torej tistega, kar je imelo vse podlage, da bi bilo najboljše zaščiteno.

In novi odlok močno smrdi po teh starih »dobrih svinčenih« časih, saj je na zunaj čudovit, kar zadeva varovanje naše, kamniške, kulturne, zgodovinske in naravne dediščine. Znotraj je pa prazen, neživljenjski, in tako že na samem začetku obsojen, da ostane tako kot večina zakonov, ki so »najbolje« urejali naše življenje, samo mrtva črka na papirju.

Sem za zaščito starega mestnega jedra, za zaščito tako urbanistične ureditve, arhitekture, spomenikov, rastlinja itd., skratka vsega, kar je pravzaprav Kamnik. Vendar nisem za to, da se pri tem pozabi ali pa popolnoma ignorira ljudi, ki tu še živijo. Odločno sem proti temu, da naredite iz Kamnika mrtev muzej. Obiskovalci pridejo in odidejo, meščani pa tu živimo noč in dan, leta in leta in mislim, da imamo pravico do kolikor toliko spodobnega življenjskega prostora, ne da bi vsak dan preklinjali tiste, ki so nam, verjetno z najboljšimi nameni in po vseh poteh svoje stroke, vsilili rešitve. Tako torej s prisilo, vendar povsem zakonito, ohranjajo stvari, ki nas pestijo vsak dan posebej. In če si hočeš malo izboljšati bivanje, imaš takoj za vratom koga, ki to preprečuje, otežuje, predvsem pa podražuje.

Zato menim, naj bi bila osnovna usmeritev zaščite starega mestnega jedra vrniti spet življenje, in to res življenje, ki traja 24 ur na dan, v Kamnik. To pomeni, da morajo biti tudi v mestnem jedru izpolnjeni taki bivalni pogoji, da bodo ljudje tu tudi dejansko bivalni, ne pa samo hodili sem na delo, po opravkih ali na zabavo, bolj ali manj kulturno. Kamniška občina ima manj kot 30.000 prebivalcev in je popolnoma iluzorno pričakovati, da bo staro mestno jedro postalo nekakšen »city«, ki je čez dan poslovno živ, ponoči pa zabavno in kulturno. In to vse leto.

Resnično moramo bolj prisluhniti ljudem, ki vztrajajo tu še naprej. Saj menda niso zato, ker so iz starega dela Kamnika, manj vredni?

Da pa bi v bodoče preprečili prisiljevanje lastnikov, upravljalcev objektov v stvari, ki jih nočejo, ne marajo ali pa so bistveno dražje, predlagam, da v odlok zapišemo:

»Za vse spomenike (stavbe, dele itd.) iz 9. člena prevzame vse stroške obnove in vzdrževanja vseh zaščitene delov občina Kamnik.«

(Nadaljevanje na 4. strani)

S seje IS

Solidarnostna sredstva za KS

Občinski izvršni svet je sklenil 15 milijonov tolarjev solidarnostnih sredstev za odpravo posledic neurja v novembru 1990 razdeliti takole: Največji delež (8 milijonov SLT) je namenil za obnovo mostu preko Kamniške Bistrice v Stahovici (Rošev trg), 2 milijona SLT so namenili za sanacijo usada na Žubejevem, po 1 milijon SLT pa za usado ob cesti na Poreber in v Tunjicah pri Kosirniku, prav toliko tudi za obnovo obeh mostov s KS Križ in Komenda. 1 milijon SLT so namenili tudi za izdelavo tehnične dokumentacije za sanacijo usada ob cesti Tunjice–Komenda na odseku Tunjice–Knežji potok.

Soudeležba občinskega proračuna pri drugih investicijah v krajevnih skupnostih bo letos znašala 5 milijonov SLT. Ta denar je izvršni svet sklenil razdeliti po naslednjih merilih:

višina lastnih sredstev KS, že vloženih v objekt, v kateri fazi je gradnja, prednost izgradnje glede na javni interes, vidik varovanja okolja.

Upoštevajoč navedena merila, bodo sredstva, ki so na voljo, in niso velika, razdelili 13 krajevnim skupnostim, in sicer: KS Čr-

na 400.000 SLT za obnovo ceste Smrečje–Gozd, KS Komenda 400.000 SLT za cesto na Gmajnici, KS Motnik 200.000 SLT za cesto Zajasovnik, KS Nevlje 150.000 SLT za kanalizacijo Vrhpolje–Nevlje in 150.000 SLT za vodovod Poreber, KS Podgorje 250.000 SLT za obnovo ceste proti pokopališču, KS Pšajnovica 200.000 SLT za sanacijo brežin, KS Sela 450.000 SLT za cesto Markovo–Studenca, KS Srednja vas 900.500 SLT za obnovo ceste Potok–Snovik, KS Šmarca 150.000 SLT za izdelavo lokacijske dokumentacije za kanalizacijo, KS Špitalič 550.000 SLT za obnovo ceste Špitalič–Nova reber, KS Tuhinj 350.000 SLT za cesto Veliki Hrib, KS Tunjice 400.000 SLT za cesto Tunjska Mlaka–Zadnji Vrh in KS Kamniška Bistrica, Godiš in Črna 450.000 SLT za gradnjo mrliske vežice.

F. S.

Naslednja številka Kamniškega občana bo izšla 28. maja. Prispevke sprejemamo do 22. maja, oglase, obvestila, zahvale pa do 25. maja.

Praznično razpoloženje v Kamniški Bistrici

Praznovanje 1. maja v Kamniški Bistrici se ni izneverilo tradiciji. Letošnji piknik je privabil precej obiskovalcev iz vseh krajev. So-organizatorji srečanja občinski Svobodni sindikati so na srečanje povabili vse, ki so želeli počastiti delavski praznik.

Na prireditvenem prostoru pri »Jurju« je organizator piknika M. Jereb z Okrepčevalnico pri žičnici poskrbel za vse.

Letošnja prvomajska slovesnost je bila že 69. po vrsti, ki so se je udeležili in na njej sodelova-

li pevci Solidarnosti iz Kamnika. Ob spremljavi Mestne godbe Kamnik so za uvod zapeli Internacionalno.

Franc Sikošek, predsednik delavske stranke iz Kamnika, je odpril prireditev ob 11. uri in vse obiskovalce pozdravil, Andrej Cimerman predsednik SSS za ljubljansko območje, pa v kratkem nagovoru spomnil na trnovo pot delavskega razreda in opozoril na težavnost sedanjega časa.

Pevci Solidarnosti so zapeli več pesmi, Mestna godba Kamnik pa zaigrala vrsto skladb, ki so udeležence kar ogrele. Prireditev so

skupno zaključili s slovensko himno.

Za zabavni del sta skrbela Marla iz Mengša in ansambel Lojzeta Slaka.

Oblačno in nekoliko hladno vreme je verjetno nekatere zadržalo doma, pa so se kasneje napotili v Kamniško Bistrico. Popoldne je bil prireditveni prostor poln tako kot v »starih časih« pred nekaj leti. Za boljše vzdušje je poskrbelo še vreme, obiskovalce je gredo tudi sonce.

Prvi maj, ki ga letos v svetu slavijo že 106., ne bo šel v pozabo. Ohranjal in oplajal se bo

v novih razmerah, ki še vedno niso naklonjene ljudem, ki imajo veliko volje in pridne roke, le dela zmanjkuje. Vsi ti imajo vso pravico do dostojnega življenja.

Srečanje v Kamniški Bistrici je ponovno potrdilo delavsko zavest in prepričanje, da bo potrebno premagati še neštete težave, da bi dosegli vsaj del tistega, kar delovnim ljudem pripada.

Družabni del piknika se je zavlekel v pozne popoldanske ure. Proti večeru so se ljudje poslavljali z besedami. Nasvidenje v Kamniški Bistrici 1. maja 1993.

STANE SIMIČ

Napoved razstave

OKOLJU PRIJAZEN DOM

V Kamniku bo v dneh od 18. do 25. maja v prostorih Matične knjižnice ekološka razstava »Okolju prijazen dom«, ki jo pripravlja Gradbeni center Slovenije s sodelavci projekta Ekologija doma pod pokroviteljstvom občine Kamnik.

Osnovni namen razstave je popularizacija odgovornejšega odnosa do okolja. Ekološka merila se morajo, tako kot v razvitem svetu, počasi, a vztrajno udejanjiti v vseh panogah našega življenja.

Veliko vlogo ima tudi vedenje posameznika, vsakogar izmed nas. Onesnaževanja ne povzročajo le veliki industrijski onesnaževalci, pač pa sta zaznavna tudi brezobzirnost in sprenevedanje malih onesnaževalcev, med katerimi se velikokrat znajdemo tudi mi vsi.

Razstava prikazuje, kolikšen delež prispevajo k skupnemu onesnaževanju okolja naši domovi in kakšne so možnosti, da bi ta delež zmanjšali.

s smotrno rabo energije in manjšo onesnaženostjo zraka, z racionalno rabo vode in zmanjšanjem onesnaženja odpadnih voda, z gospodarnostjo in zmanjšanjem odpadkov.

Razstavo »Okolju prijazen dom« namenjamo spremembi našega nepremišljenega načina življenja.

Vabimo vas, da si jo ogledate, ker boste spoznali, da ste s tem veliko pridobili: obvarovali svoje zdravje, prihranili denar in nenazadnje ustvarili bolj celovito ter vsebinsko bogatejšo življenje.

Sekretariat za prostorsko urejanje in varstvo okolja občine Kamnik

kočna

KNJIGARNA KOČNA KAMNIK

vam nudi

AKCIJSKO PRODAJO

šolskih učbenikov po prednaročniških cenah

Nudimo vam tudi druge šolske potrebščine po UGODNIH CENAH.

Znanje je največje bogastvo za prihodnost naših otrok, zato osrečite svojega šolarja.

Oglasite se v naši knjigarni na Ljubljanski cesti 1/c in v sodelovanju z vašo šolo vam bomo postregli z informacijami in nasveti.

Telefon 815-295.

Srečneže čakajo bogate nagrade: gorsko kolo in še več drugih nagrad.

Priložnosti ne kaže zamuditi!

Stota seja Izvršnega sveta

Denacionalizacijo ovira nepopolna zakonodaja

Občinski izvršni svet v odstopu je na, lahko rečemo jubilejni, stoti seja 29. aprila obravnaval poročila o delu občinskega javnega pravobranilstva v Ljubljani in delu občinskega sodnika zapreške v lanskem letu.

Poročilo je predstavil Benjamin Turk, poročilo sodnika za prekrške pa Jure Snoj.

Novi predpisi, ki urejajo družbene odnose z novim lastnikom premoženja, prinašajo javnemu pravobranilstvu dosti težje naloge kot doslej. Precej težav še povzroča nepopolni zakon o denacionalizaciji in seveda pomanjkanje ustreznih podzakonskih predpisov. Izvršni svet je zato podprl pobudo pravobranilstva za uskladitev zakona o izvrševanju kazenskih sankcij in zakona o denacionalizaciji. Slednji je namreč uredil le vračanje premoženja, če bi bil obnovljen kazenski postopek, ni pa rešil postopka v primerih, ko so bili kazenski postopki

ustavljeni. V tem primeru pa je odškodnino dolžna plačati občina, kar pa bi marsikateri občini povzročilo velike težave.

Sodnik za prekrške je opozoril zlasti na povečan obseg dela in s tem v zvezi na potrebno kadrovsko okrepitev organa za prekrške. To pa je seveda povezano tudi z ustreznimi prostori, ki jih sedaj ta organ nima.

Izvršni svet je v okviru prednostne liste za pridobitev republiških sredstev za manj razvita območja podprl obnovo lokalne ceste v krajevni skupnosti Vranja Peč in izgradnjo telefonskega omrežja ter centrale na Lazah v Tuhinju.

V okviru stanovanjskega programa občine so člani izvršnega sveta sprejeli ponudbo SGP Graditelja za nakup 10 stanovanj na Bakovniku, ki jih bodo lahko uporabili tudi za socialne namene. Za ta namen bo potrebno zagotoviti okrog 30 milijonov tolarjev.

Izvršni svet je podprl pobudo krajevne skupnosti Novi trg za ponovni pregled zazidalnega načrta za to območje in njegovo uskladitev z novim dolgoročnim planom. Prebivalci tega območja namreč menijo, da ni nobene potrebe po gradnji velikih stanovanjskih blokov. Investor SGP Graditelj je pripravljen pristati na znižanje višine obeh blokov pod pogojem, če mu bo omogočena sprememba namembnosti spodnjih stanovanjskih prostorov v poslovne prostore.

Na pisno vprašanje poslanskega kluba Stranke demokratične prenovne izvršnemu svetu v zvezi z akcijo za preimenovanje ulic v Kamniku je izvršni svet odgovoril, da je komisija za imenovanje ulic in naselij v občini Kamnik na osnovi pobud občanov in nove parlamentarne koalicije pri-

pravila osnutek preimenovanja ulic in trgovin. Ta osnutek sedaj obravnavajo sveti krajevnih skupnosti Center, Zaprice, Perovo in Novi trg. Po zbranih pripombah bo geodetska uprava pripravila vse potrebno za javno obravnavo. Šele po tej obravnavi lahko svet KS pošlje predlog izvršnemu svetu. Ta pa ga potem predloži v odločanje občinski skupščini.

Ker od svetov KS še niso dobili mnenja, zato je postopek preimenovanja šele v začetni fazi; izvršni svet nobenega predloga še ni obravnaval niti še ni pripravljena ocena stroškov, ki bi s tem nastali. O predlogih naj bi torej svoje mnenje najprej povedali občani, zlasti tisti, ki živijo na območjih, ki naj bi se preimenovala.

FRANC SVETELJ

Delegatsko vprašanje Kdo skrbi za demografsko ogrožena območja

Na februarski seji občinske skupščine je Marjan Poljanšek, delegat zbora KS iz Tuhinja, vprašal, kdo je v občinski upravi zadolžen za dela na demografsko ogroženih območjih, kdo daje potrebe po sredstvih za ta območja v republiko in po kakšnih merilih se bodo ta sredstva delila.

V skupščinskem gradivu za majsko sejo skupščine mu je odgovorila Nevia Pužar, začasni koordinator za delo na demografsko ogroženih območjih v občini Kamnik, da je pri Sekretariatu za gospodarstvo in družbene dejavnosti imenovana skupina za spremljanje razvojnih programov, in sicer so v skupini Marta Kos in Peter Brlec za področje kmetijstva, Albin Pirš in Marta Jancič za področje turizma, Ivan Hribar in Miha Grilec za področje obrti ter Bojan Mlakar, Dušan Jesenik, Jože Semprimožnik in Peter Udovč za področje infrastrukture.

V odgovoru (ki je bil, kot kaže, napisan že februarja) je še rečeno, da bo Ministrstvo za planiranje RS v začetku marca 1992 objavilo natečaj za dodelitev kreditov. Šele takrat bodo znani pogoji oz. merila za delitev sredstev. Potrebe po sredstvih za razvoj infrastrukture pa daje občinski izvršni svet na podlagi prednostne liste zahtevkov za sofinanciranje lokalne gospodarske infrastrukture na ogroženih območjih. (O stanju pri izvajanju razvojnih programov v naši občini bomo obširneje spregovorili v prihodnji številki!)

F. S.

Reševanje energijske oskrbe mesta

V občini Kamnik smo aktivno pristopili k sistematičnemu urejanju smotne uporabe energije za tehnološke in ogrevalne namene, tako pri industrijskih sistemih kakor tudi pri individualnih porabnikih. Oskrba z energijo mora predvideti uporabo takšne energije, ki bo zmanjšala onesnaženost okolice in bo zajela čimvečje število potrošnikov.

Za uspešno urejanje problematike na področju plinifikacije je Sekretariat za prostorsko urejanje in varstvo okolja imenoval strokovni odbor, ki ga sestavljajo zunanji sodelavci, strokovnjaki za to področje. Pri delu Sekretariata za prostorsko urejanje in varstvo okolja bo imenovan odbor, ki bo strokovno svetovanje, vezano na energijsko oskrbo.

V mesecu aprilu je bila izdelana projektna naloga za izdelavo projekta Koncept energijske oskrbe občine Kamnik s poudarkom na plinifikaciji in poslana trem projektantskim podjetjem, med katerimi bo izbran najugodnejši ponudnik.

Mreža (primarne in sekundarne) plinovoda za industrijske in individualne porabnike bo izdelana tako, da bo možna fazna izvedba v tehnološko zaključeno celoto s sposobnostjo obratovanja in kasnejše povezovanje v sistem energijske oskrbe. Obstoječe toplovodno omrežje je smiselno vključiti v sistem, zmogljivosti toplovoda pa izkoristiti optimalno.

Ob tem je nujno vključiti tudi druge vire energije v občini, ki zmanjšujejo onesnaženost okolice (plin, solarna energija, termalna energija ipd.).

Strokovni odbor bo sodeloval pri izbiri predloga scenarija uporabe posameznih vrst energije in vodil kontrolo nad operativnim izvajanjem programa Energetski razvoj občine Kamnik.

STROKOVNI ODBOR

S seje občinske skupščine

Sprejete podlage za prenovu starega Kamnika

Na začetku 20. seje občinske skupščine 6. maja so delegati na predlog Nandeta Škarje razširili dnevni red z dodatno točko Predlog sklepa o začetku postopka za spremembo zazidalnega načrta B 3 Novi trg. Vendar 13 točk dnevnega reda tokrat niso uspeli dokončati, ker so na dobri polovici postali nesklepčni.

Pri točki o uresničevanju sklepov, sprejetih na prejšnjih sejah, so bili delegati različnega mnenja o tem, ali dati besedo navzočim predstavnikom komisije občanov za pregled gradnje telefonskega omrežja. Na eni strani je bilo slišati mnenje, da zato, ker komisija še ni pripravila poročila, o tem nima pomena razpravljati, na drugi pa, da je treba predsedniku komisije omogočiti, da spregovori o razlogih, zaradi katerih tega poročila še ni. Ker je bilo za ta predlog le 22 delegatov od 49, komisija ni dobila besede.

Med obravnavanimi zadevami je bilo največ razprave o skupnih strokovnih podlagah za revitalizacijo starega

mestnega jedra Kamnika, ki jih je obrazložil prof. inž. Peter Gabrijelčič s Fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani, ki je ta temeljni dokument za prenovu starega Kamnika pripravila.

BOJAN MLAKAR, direktor Zavoda za urbanistično planiranje, je dodal, da bo v nadaljevanju treba izdelati še barvno študijo fasad in katalog mestne opreme (izvski, koši za smeti itd.). V razpravi so sodelovali Bojan Polak, Bogdan Jamšek, Pavle Očepek in Marija Reba.

Delegati so strokovne podlage podprli, opozorili pa so na to, da je treba pri njihovem uresničevanju upoštevati interese in soglasje prizadetih lastnikov, da je treba računati s čimprejšnjo razširitvijo železnega mostu pri avtobusni postaji in da je treba za območje Cankarjeve ceste, ki vse bolj postaja severna obvoznica, narediti študijo ekološke sanacije. Menili so tudi, da sprejeti dokument sam po sebi ne bo dosti pomenil, če ne bodo ljudje z njimi seznanjeni, zato bodo v kratkem

razstavili v dvorani Veronika vseh 16 analitičnih kart in modela oblikovanja prostora, ureditve prometa ter komunalne ureditve.

Podrobneje bomo o vsebini sprejetega dokumenta in o pripombah delegatov spregovorili v prihodnji številki.

Predlog krajevne skupnosti Novi trg je, da se spremeni zazidalni načrt BS 3 Novi trg in sicer v tem smislu, da bi namesto stanovanj za trg v obliki stanovanjskih blokov to območje namenili razvoju družbenih dejavnosti, kot so zdravstvo, šolstvo, rekreacija in poslovnim dejavnostim.

Skupščina je pobudo krajevne skupnosti za začetek postopka za spremembo zazidalnega načrta sprejela. Sedaj je pred vsemi prizadetimi naloga, da uskladijo različne interese. Zato je izvršni svet že postavil delovno skupino, v kateri so predstavniki krajevne skupnosti Novi trg, SGP Graditelj, ki je za gradnjo prvih dveh blokov že dobil gradbeno dovoljenje v skladu s sedanjim zazidalnim načrtom, Zdravstvenega doma in šolskih ustanov na

tem območju ter občinskih organov. Skupina bo do 15. maja pripravila projektno nalogo z grafično prilogo in jo dala v razpravo krajevni skupnosti. Graditelj pa mora dati pisno izjavo, da do 30. maja ne bo začel z gradnjo blokov.

SKG bo takoj izdelala obračun komunalnega prispevka za urejanje te soseske. Po izjavi Graditelja je bilo v to urejanje vloženih okrog 25 milijonov dinarjev njegovih sredstev.

Občinska skupščina je sklenila podpreti ustanovitev kapitalne družbe MEŠČAN-SKA KOPORACIJA KAMNIK v obliki mešanega podjetja, pri katerem bi s svojima deležema sodelovala tudi občina in gozdno gospodarstvo, predvsem v obliki strokovno tehničnih del.

V razpravi so bili sicer izraženi pomisleki, ali je po zakonu o denacionalizaciji mogoče vračati premoženje tudi pravnim osebam. Skupščina je sprejela tudi zaključni račun občinskega proračuna za leto 1991.

FRANC SVETELJ

Kmetovanje in pridelovanje hrane z naravo

Dolgo časa je bila alfa in omega kmetovanja ohranitev in po možnosti izboljšanje kvalitete zemlje. Tisočletne izkušnje so kmete naučile, da ne smejo preobremenjevati polj in pašnikov, a jim po drugi strani s pravilnim načinom gnojenja omogočile večjo rodovitnost. Brez zdrave zemlje, to je vedel vsak, ni življenja za človeka. Sedaj je povsem drugače.

Sodobno moderno kmetijstvo ne varuje več zemlje, temveč jo ropa. Njegov cilj ni ohraniti njene plodnosti, ampak jo prisiliti, da bi neprestano dajala več, v vedno krajšem času, na vedno manjši površini, z veliko pomočjo kemije, strojev, uvajanja monokultur in manipulacije z geni. Svoje polje smo tako vrgli iz naravnega ravnovesja, posledice takšnega ravnanja pa se dandanes odražajo:

— v čedalje izdatnejšem izčrpanju plodne zemlje (poraba umetnih gnojil nenehno raste; za ilustracijo naj navedemo, da na

vsak ha polja v Sloveniji pride letna poraba okoli 130 kg umetnih gnojil — v zadnjih dvajsetih letih se je v Sloveniji navkljub podvojitvi porabe umetnih gnojil povečala pridelava hrane le za tretjino);

— v uvajanju monokultur¹, kar nikoli ni bila značilnost slovenskega poljedelstva, ki res da omogoča obdelavo z malo človeškimi delovnimi močmi in z velikimi stroji, vodi pa to v:

a) slabšo odpornost rastlin do bolezni in škodljivcev; b) skokovito porabo kemičnih zaščitnih sredstev za učinkovito zatiranje škodljivcev, kakor škropiv zoper plevela in plesni — ker so zemlja in v monokulturah gojene rastline vedno bolj bolne, škodljivci pa postajajo vse bolj odporni, morajo v današnjem sodobnem poljedelstvu porabiti nekajkrat več kemičnih sredstev kot pred dvajsetimi, tridesetimi leti, če hočejo pridelovalci povečati pridelek za malenkost; c) času zunaj rastne dobe do odplavljanja zemlje (dež), odnašanja humusa (veter) in do pogo-

stih izsušitev, ki slabo vplivajo na življenje drobnoživk;

d) močno in enostransko izčrpanje tal, s čimer se močno osiromašijo njihov rudninski del — zato je potrebno intenzivno gnojenje z umetnimi gnojili, da bi nadomestili izgubljene rudnine;

— velika poraba umetnih gnojil, močnih krmil, kemičnih zaščitnih sredstev in strojev zahteva veliko potratno energije. Rezmerje med vloženo in »pridelano« energijo je zato povsem postavljeno na glavo. V enostavnih kulturah so ljudje na eno porabljenega energetskega kalorija pridobili 50 prehranskih kalorij, medtem ko v sodobnem kmetijstvu na eno energetskega kalorija dobimo v povprečju le polovico prehranske energije in

— uporaba velike in težke mehanizacije prinaša vidne spremembe tudi v videzu in izrabi pokrajine:

a) v pokrajini, ki je zelo razčlenjena z griči, hribi in dolinami, je čisto prišlo do zložitve, združevanja majhnih in razdrobljenih parcel v večje;

b) strojna mehanizacija neposredno uničuje zemljo in življenje v njej — z osnim pritiskom na zemljo se povečuje nevarnost erozije prsti in denudacije², zlasti na njivah, ki ležijo na pobočjih;

c) uvajanje monokultur in osuševanje zemljišč odstranjuje podrast, grmovje, drevesa in druge naravne ovire, ki so življenjski prostor za mnogo koristnih živali

— s tem ne samo, da pokrajina postane gola in enolična, temveč se tudi bistveno niža gladina podtalne vode in se poveča hitrejši odtok padavin, kar sodi v obdobjih z obilnim deževjem do povodnji oziroma v sušnih obdobjih do škodljivega izsuševanja njiv in travnikov in

d) vzporedno s spremjenimi vodnimi razmerami se spremeni

tudi načrt novih poti za lažji dostop do novih, večjih parcel — nastane shematična mreža poti, ki upošteva dejstvo, da imajo ravne meje zemljišč za gospodarjenje bistvene prednosti.

(se nadaljuje)

ZELENI KAMNIKA
J. HOSTNIK

**ELEKTRO
SERVIS**
Marjan Plemeniti

Vrhoplje 73
Tel. 831-058

POPRAVILO
pralnih strojev, boilerjev,
gospodinjskih aparatov,
napeljava in popravilo elektro
instalacij in montaža
telefonskih central Iskra
Seacom.

Alping line
klub Kamnik
v sodelovanju
s Športno zvezo
Kamnik

organizira

ZA BEGUNSKE OTROKE

v starosti od 6 do 12 let

brezplačno rekreacijo, združeno z igro in zabavo

Informacije po tel. 832-403.

**ALPING
LINE**®

Smo že pozabili na...

DAN UPORA PROTI OKUPATORJU

27. april – dan upora proti okupatorju je po novem zakonu republiški praznik. Letos smo ga prvič praznovali v novih razmerah. Pod pokroviteljstvom in v organizaciji Skupščine občine Kamnik ter Zveze kulturnih organizacij Kamnik je bil v petek, 24. aprila 1992, ob 20. uri pripravljen umetniški večer pod naslovom »Nečisti čas«.

V veliki dvorani Kina Dom Kamnik se je zbrala peščica ljudi, ki so želeli proslaviti zgodovinski dan, ko se je Slovenija uprla okupatorju leta 1941 pa tudi leta 1991.

Umetniški program v izvedbi gledališke skupine »Kaj

ti mar« KPD J. Čebulj iz Komende so poslušalci dobro sprejeli. Vsebinsko kombinirana recitala je bila zelo dobro podana, za posamezne poslušalce je bila celo nekoliko prezahtevna. Igralci so zelo kvalitetno odigrali svoje vloge skoraj prazni dvorani, saj je bilo poslušalcev komaj nekaj nad 60.

Škoda je truda in naporov organizatorjev, še zlasti pa prizadevnega umetniškega ansambla »Kaj ti mar«. Vsem, ki niso prišli na slavnost, ne zgolj zaradi praznika, je lahko žal, da so zamudili enkratno priložnost.

Vsi, ki smo bili na tem

umetniškem večeru, smo pričakovali vsaj besedico ali dve o pomenu in namenu tega večera, vendar jih nismo slišali. Ostali smo nemi in prizadeti. Smo mar že tako otopeli v odgovornosti do naše preteklosti zgodovine ali pa je to... Odgovor si morajo poslušalci recitala poiskati sami.

Prvega praznovanja dneva upora proti okupatorju 24. aprila v Kamniku se bomo še dolgo spominjali, toda z grenkim priokusom. Pri tem pa gre vsa zahvala umetniški skupini in organizatorjem, ki so se želeli spomniti tega dneva.

STANE SIMŠIČ

Jara kača kamniške telefonije

Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima

Čisto mogoče je, da se v vročici medsebojnih dokazovanj o (ne)pravilni ceni telefonskih priključkov, v kateri so se znašli Sklad stavbnih zemljišč občine Kamnik in naročniki telefonskih priključkov, zadovoljno mane roke le Pošta Ljubljana. Morda je Sklad »žrtvoval« zaupanje (in denar) telefonskih naročnikov za »višje cilje«: za razvoj telekomunikacij v občini in povezavo sleherne hiše v Kamniku in okolici – s svetom?

Četudi je to storil z najboljšimi nameni, je vse bolj očitno, da na škodo naročnikov in v korist Pošte. Kajti čeprav Pošta ni industrijsko podjetje (to je podjetje,

Na zahtevo in pod grožnjo tožbe avtorica prispevka objavlja telefonsko sporočilo odgovorne delavke SKG Kamnik, da vrtcu in šolam niso zaračunali profitne (dvojne) cene telefonskega priključka. Torej so vrtci in šole (kot nedobičkanosne organizacije) še komu mar!

ki blago producira), pa je podjetje, ki opravlja poštno in druge telekomunikacijske storitve, te pa seveda uporabnikom zaračunava kot tržno blago.

Pošta za svojo dejavnost potrebuje osnovna sredstva, ki so temeljni del njenega celotnega kapitala. Zato so vsi kabli in žice, centrale in stavbe še kako usodno pomembni za njeno dejavnost. Razvoj telefonije še zdaleč ni toliko skrb posameznika kot in

predvsem Pošte, ki si tudi tako širi svojo dejavnost.

Če pa si zraven še pridobi skoraj polovico zgrajenih priključkov (od skupnega števila 7928 je po zadnjih podatkih teh že 3.728), potem je seveda to za Pošto dvakrat dober posel. Morda prav tu tiči odgovor, zakaj njeni dosjeji v Ljubljani še vedno »molčijo«. Komisiji telefonskih naročnikov se z direktorico pošte še vedno ni uspelo sporazumeti za pregled njihove dokumentacije, ker je preprosto – nedosegljiva.

Ampak komisija se ne dá. Ker je prav število telefonskih priključkov bistvenega pomena pri izračunu končne cene priključka, zdaj prešteva prav te. Na stanovanjsko komunalnem gospodarstvu Kamnik. Vražje naporno delo je to: en priključek vejica, deset priključkov – deset vejic in tako naprej do...

Cene takšne in drugačne!

Tudi metodologijo zaračunavanja »enonijih« in »dvojnijih« cen telefonskih priključkov bo Sklad moral še pojasniti.

Preprosto zapisano: ko smo doma, smo individualni naročniki (fizične osebe) telefonskega priključka in zanj plačamo normalno ceno (enonij); ko smo v podjetju, smo pravne osebe in plačamo priključek še enkrat dražje. Dokler ne zvezemo vzrokov za takšno odločitev Sklada, sme obveljati pojasnilo iz »prakse preteklosti«, ko je bilo združeno delo (last vseh in nikogar) tista molzna krava, ki je napajala vse, ki si denarja za lastnim (ali nepotrebnim) delom niso zaslužili.

A kljub zahtevi in grožnji je resnici na ljubo treba zapisati, da cene telefonskih priključkov le niso tako čiste in nedolžne. Vsekakor niso neprofitne. Kajti številne in že ugotovljene napake pri izračunu (neupoštevanje dejanskih vplačil sredstev, neupoštevanje prispevka za telefonski priklop lastnikov stanovanj itd.) so vplivale na (pre)visoke cene telefonskih priključkov, tako za individualne kot za pravne osebe. Na končno ceno pa so lahko še vplivalo dejansko število telefonskih priključkov, ko bo to znano.

K žalostni podobi kamniške telefonije še...

Neizmerno je človeško samoljublje. Človeško je biti presenečen ali »ujet« na nevedenju. Gospod Turnšek pa je protestiral proti zapisu v zadnjem prispevku Kamniškega občana (Revizija le vizija), da ga je dejansko število telefonskih priključkov (po informaciji PTT Ljubljana 7900) presenetilo, saj o presenečenju ni bilo govora. Torej mu je bilo pravo število priključkov znano! To-liko slabše zanj in za Sklad, ki ga pooblaščen zastopa!

IVANA SKAMEN

Razvojni program Velike planine /4/

Mar pastirsko izročilo že tone v pozabo?

Potem ko je dva meseca pred koncem vojne skupina domačih in nemških požigalcev z zažigalnimi bombami požgala okoli 100 koč na vseh štirih planinah, zraven pa še planinski dom in kapelo Marije Snežne, so kmetje v dobrih dveh letih večino koč postavili na novo. Julija 1947 je na Veliki planini že stalo 52 koč, večinoma pravokotnih lop, le 18 gospodarjev je ostalo zvestih staremu izročilu in je postavilo na stare kamne koče ovalne oblike.

Seveda so tako turisti kot kmetje kmalu začeli svoje koče posodabljanje in čez nekaj let na Veliki planini ni bilo več pastirske koče brez stropa, z ognjiščem v kotu in svetlobno lino v strehi. Pastirski tradiciji je ostal zvest edino Preskarjev Andrej iz Bistričice, ki je še naprej kahal na odprtem ognjišču in koče ni hotel predelati. Zato je po njegovi za- slugi in seveda tudi zaslugi zavo- da za spomeniško varstvo, ki je v sedemdesetih letih mlademu Preskarju, ko je želelo kočo pre- delati, zgradil novo kočo. Pre- skarjeva bajta ostala edina v prvotni zasnovi ohranjena pastirska koča na Veliki planini. Danes je zaščiten kot etnološki spo- menik.

Kot kaže, so bili pastirski sta-

novi na Planini vedno znova v nevarnosti; nekaj takega jim je grozilo tudi proti koncu petdesetih let, ko so postali moderni skupni hlevi. Vendar se ta zamisel na Planini ni uresničila, ker je na predlog referenta za spomeniško varstvo pri OLO Ljubljana občinski ljudski odbor v Kamniku sprejel odlok o razglasitvi območja Velike in Gojske planine ter Konjščice za narodni park.

S tem je bila pastirska arhitektura vsaj zaenkrat rešena pred rušenjem. Predlog o narodnem parku Velika planina in Kamniška Bistrica pa pri republiških organih ni našel na razumevanje. Vendar ne bi smeli več dolgo čakati in bi bilo treba predlog znova potegniti iz predala ter ga obnoviti. Čeprav se bodo ob njem znova lomila kopja, je vendar prav, da zavarujemo naše naravne lepote in znamenitosti, dokler jih še imamo.

Zlasti še, če že več let ponavljamo, da želimo znova oživeti kamniški turizem.

Z zgraditvijo gondolske žičnice na Veliko planino leta 1964 in izgradnjo 120 počitniških koč konec šestdesetih let na Jamah, za Gradiščem, pod Purmanom, na Šimnovcu, kjer je bilo zgrajeno tudi gostišče s prenočišči, se je začelo novo obdobje Velike planine.

Kamniška občina je z Gozdnim gospodarstvom Ljubljana v tem času razširila in usposobila tudi cesto Stahovica-Kamniška Bistrica.

Seveda pa je povečana turistična izraba Planine poleg dobrih prinesla s seboj tudi slabe posledice.

Nekaj let trajajoča gradbena dejavnost, sečnja lesa in skodle in za razrez na žagi v Tihi dolini, prevažanje lesa do gradbišč, vse večji pritisk obiskovalcev na Planino in drugi posegi so hudo prizadeli in načeli Veliko planino.

»Modernizacija« ni prizanesla tudi pastirskim kočam. V zadnjih desetletjih so začeli kmetje in baltarji spreminjati arhitekturo selijšč.

Širili in raztegovali so svoje ko-

če, podirali ovalne pastirske bajte, posebnost Velike planine, in namesto njih postavljali »vagon-ske« stavbe, ki s prvotno pastirsko arhitekturo nimajo nič skupnega. Na staro izročilo vezan in do zadnje vojne še živ oblikovni občutek gorjanskih tesarjev sta zamenjala želja po novem in skomercializiran čas: treba je zrediti čimtežje govedo, prodati čim več mleka in imeti v koči več prostora za turiste. Te želje pa narekujejo drugačno zasnovo pastirske bajte.

Prav gotovo pa barvanje skodlastih streh z ibitolom, karbolinjem ali celo z odpadnim motor- nim oljem ne škoduje samo vizuelni podobi pastirskih stanov, pač pa ogroža tudi okolje, saj se vsa ta »kemija« odplavlja v doli-

no Kamniške Bistrice in Črne, torej tudi v zajetja pitne vode.

Namen dosedanjih prizadevanj načrtovalcev razvoja Velike planine je bil vsekakor dober: ob razvoju turizma in smučanja ter rekreaciji ohraniti in vzdrževati gorsko krajino, pašnike in vegetacijo v prvotni lepoti z vsemi posebnostmi, znamenitostmi in pastirsko arhitekturo. Takšna planina naj bi v bodoče služila paši, oddihu, športu, turizmu in lovu.

Koliko pa smo v preteklosti uspeli v tem in kako bomo uspeli v prihodnje, pa je odvisno od vseh: tistih, ki opravljajo dejavnosti, povezane s planino, in tudi od nas, ki jo radi obiskujemo.

(se nadaljuje)
F. SVETELJ

Nastajanje in poimenovanje kamniških ulic

Presenetil me je zapis o preime- novanju ulic v Kamniku, ki ga je K. O. objavil v 7. številki. Ob branju članka se mi je najprej utrla mi- sel, ki jo je v pogovoru za revijo TV-15 Svobodna misel izrekel letos slovenjebistriški župan in republi- ški poslanec Ivan Pučnik. Dejal je, da je potrebno ohraniti trezno gla- vo, razločevati, kaj je pomembno in kaj ne, biti tenkočuten, prislus- niti željam ljudi. Takole razmi- šljam, je dejal: Narod, ki ne zna ceniti (in ocenjevati svojih dejanj) svoje zgodovine, si skorajda ne za- služi imena, da je narod. In nadalje je še dejal, da je prekrščevalna za- gretost najhujša tam, kjer za njo stojijo župani ali zelo ozek krog, ki se preprosto požvižga na mnenje ljudi.

Vsa leta po vojni sem spremljal razvoj našega mesta. V obsežnem zapisu Kamniškega zbornika iz leta 1955 »Kamniške hiše in njihovi lastniki« akademik univ. prof. dr. Janko Polec na 52. strani navaja, da je leta 1516 (ome- nja vire raziskovanj) po posamez- nih mestnih delih imel Kamnik 177 hiš: v Mestu 96, na Grabnu 12. Pred mostom (t. j. Podgori, ki je bila leta 1983 zaradi izgradnje ob- voznice porušena op. DC) in No- vem trgu 15, na Šutni 29 in Pod Žalami 6.

V nadaljevanju na strani 58 pa dr. Polec o hišni numeraciji pravi: »Numeracija za vse ožje mesto je, kakor je Kamničanom znano, ne glede na trg in na posamezne ulice mesta enotna in ni izvedena za vsak del ožjega mesta posebej. Pač pa je za vsako predmestje posebna nu- meracija. Navedene so hiše v vsa- kem mestnem delu oz. ulici po te- kočih številkah.«

H gornjim navedbam dr. Polca moram dodati še svojo novejšo ugotovitev, da g. Božo Matičič s Trga svobode, št. 8. (stara nu- meracija Mesto, št. 76) hrani listino (drevo) o dodeljevanju hišnih šte- vilk mestnih hiš, kot so bile določe-

ne za vsako hišo davnega 9. 3. 1528. leta.

Po prvi svetovni vojni je imel Kamnik poleg že naštetih predme- stij še Perovo in Zaprice. Tudi na teh predmestjih je vsaka nova hiša dobila le tekočo številko. Tak način označevanja hiš se je nadaljeval ves čas življenja v Dravski banovini Kraljevine Jugoslavije. Skromna iz- gradnja stanovanjskih in drugih ne- gospodarskih in gospodarskih ob- jektov, začetki elektrifikacije s 110 V napetostjo, uvajanje induktor- skih telefonskih aparatov idr. niso zahtevali pospešenih sprememb. Tudi denarja ni bilo. Pred predvi- denimi volitvami pa je takratni ob- činski odbor leta 1937 sklenil, da se po več stoletjih pristopi k spremem- bi hišne numeracije v mestu in vseh predmestjih. Razen volilne obljube je tako tudi pod novim županom Nandetom Novakom po letu 1938 ostalo vse po starem. Povedati mor- am, da je po prvi svetovni vojni in po oklicanju džave SHS (Kraljevine Jugoslavije) prišlo do nekaterih za- četnih sprememb imen v ožjem Me- stu. Veliko ulico so preimenovali v Maistrovo, Židovsko ulico v Jap- ljevo, Svinjsko v Mesarsko itn., vendar se ta in druga imena uradno in v medsebojnem komuniciranju niso uporabljala in numeracija hiš je ostala nespremenjena.

V času nemške nacistične okupa- cije v letih 1941–1945 je bila Drav- ska banovina in z njo mi Slovenci edin od okupiranih jugoslovanskih narodov, ki smo bili razdeljeni med Nemčijo, Italijo in Madžarsko in izbrisani z zemljepisnih kart. Na Hitlerjev ukaz »naredite mi to de- želo spet nemško«, so se začeli na- gli procesi raznarodovanja. Zapira- nje »sumljivih« oseb, množičnemu prisilnemu izseljevanju posamezni-

kov in celih družin so sledile še druge oblike raznarodovanja. Naše kraje so preplavili napisi »Hier spricht man nur Deutsch, Unser Grüss ist Heil Hitler« in podobno. Sledilo je nasilno spreminjanje osebnih imen in priimkov. Andrej je postal Andreas, Simončiča so preimenovali v Simontschitsch, Janez je postal Johann, Oražem pa Oraschem. Kamnik so poimenovali v nemški Stein, Mekinje v Münden- dorf, Zaprice v Steinbüchel itd. Naš takrat še edini mestni trg, ki so ga v avstro-ogrskem cesarstvu nazi- vali samo Trg (Am Platz), so takoj poimenovali v Adolf Hitler Platz. Veliko ulico (Maistrovo) pa so kr- stili v Herman Göring Strasse.

To in vse druge oblike nasilja, ki so sledile, so rodile naš upor.

Predvsem mlade bralce želim opozoriti na te čase.

Z osvoboditvijo po 9. maju 1945 se tudi pri nas glede hišne nume- racije dolgo časa ni nič spremenilo, kajti oblastni organi občine in okra- ja Kamnik so imeli dovolj drugih nalog, posledic okupacije in vojne.

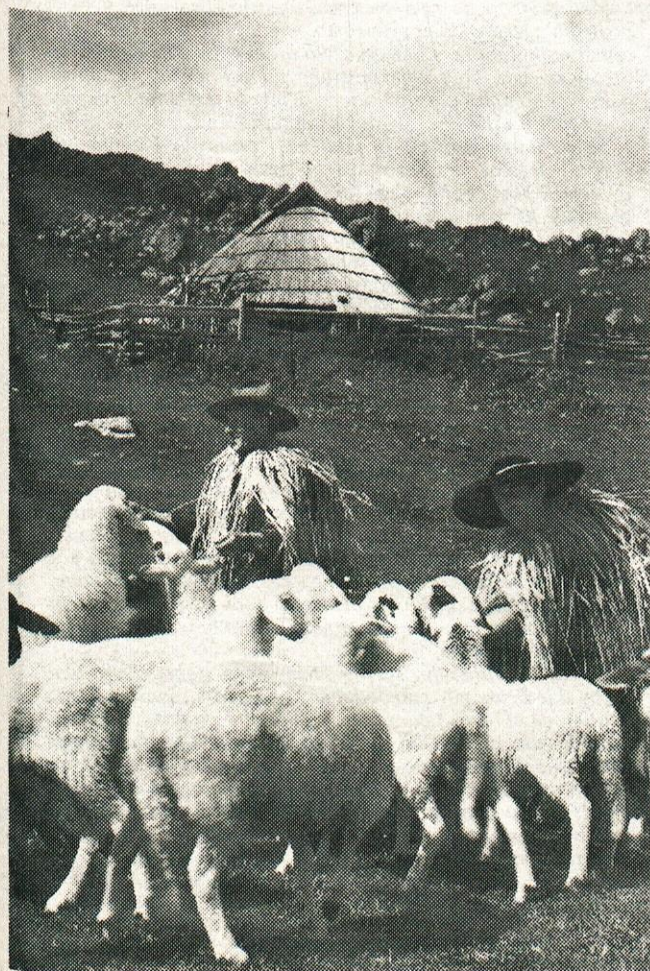
(se nadaljuje)

DANILO CERKVENIK

VABILO NA PREDAVANJE

V sredo, 20. maja bodo ob 19. uri v mali dvorani kina Dom v Kamniku vodilni ljudje Narodnodemokratske stranke Slo- venije dr. Rajko Urnat, dr. Andrej Umek in Anton Tomažič govorili o lastninjenju podjetij, izvajanju zakona o denaci- onalizaciji in predlaganem novem volilnem sistemu. Odgo- varjali bodo tudi na druga aktualna politična in gospodar- ska vprašanja. Priložnost nameravamo izrabiti, da bi se v stranko včlanili vsi, ki jim je všeč načelna politika stranke in ki bodo s svojim sodelovanjem prispevali k uresničevanju zastav- ljenih ciljev.

Občinski odbor SDZ – Narodno demokratske stranke Kamnik

Razstava rezanega cvetja

Cvetoča pomlad v Arboretumu

Po pustih zimskih dneh, polnih teme, vlage in megle, zagotovo najbolj zahrepeni po pomladi. Srečanja s pomladjo pa so še posebno slikovita, osrečujoča in mikavna v Arboretumu v Volčjem Potoku. Pogledi še uhaajo na veličastno panoramo Kamniških planin, ki je še vsa zimsko bela in bleščava, v Arboretumu pa je že prava pomlad z vsem svojim razkošjem.

Arbortum Volčji Potok je kot živ organizem in sinteza različnih časov in svetov, spoj naravnega in oblikovanega in kot tak enkraten in neponovljiv, odmaknjen ob rob gozdnatega sveta, ponujen človeku v ohranitev in občudovanje. V sozvočju dreves, čudovitih jezer in cvetov, v svežini drobnih kapljic z vodometa se združujejo lepote Arboretuma in nas vabijo, da prestopimo njegove zelene pragove, pijemo osvobajajoč vonj brezčasne resnice bivanja, ki lije in dehti iz krošnje veličastnega ginka, sanjskega tulipanovca, kostanjevega drevoreda, ozkih jelk, samotnih brez...

Arboretum pa se je še zlasti letošnjo pomlad spremenil v en sam velik spev lepote. Spomladanski lepotni prizori se stopnjujejo iz dneva v dan. Po gredah in livadah posajene narcise, tulipani in mnoge druge čebulnice prispe-

vajo odločilne akcente k lepoti ugašenosti Arboretuma.

Spomladi torej na stečaj odpiramo vrata Arboretuma, ga poskušamo čim bolj približati obiskovalcem, ki bodo vse te barve in lepote v svojih srcih odnašali s seboj v svoje domove, v svoje vrtove in tako nezavedno razširjajo kulturo cvetja, skratka, čut za naravo in okolje.

Predvsem temu je bilo namenjeno PRAZNOVANJE POMLADI v ARBORETUMU, ki se je neformalno začelo že, ko so iz zemlje pokukale prve spomladanske cvetlice; ljubki rožnati jeglič, ko sta se ob Jezeru bele magnolije eksotično razcvetela rumeni in beli kačnikovci, ko so nevidne niti narave pod golo orjaško drevje naslikale neponovljivo modrino morske čebulice, spomladanskega žafrana, ko so se razcvetele številne sorte narcis po livadah in so prvi tulipani pričeli nakazovati barvo svojih razkošnih oblačil... Vrh PRAZNOVANJA POMLADI v ARBORETUMU pa je bila RAZSTAVA REZANEGA CVETJA in PRODAJNI VRTNARSKI SEJEM, ko je tudi simfonija barv številnih čebulnic v kostanjevem drevoredu in v formalnem delu parka dosegla svoj vrhunec in končala svoje poslanstvo. Mimogrede, v jeseni je bilo na novo posajenih približno

200.000 različnih čebulnic, še največ narcis in tulipanov.

Prebivalci zahodnih evropskih dežel so se že zdavnaj navadili na tovrstne prireditve, mi pa še orjemo ledino ob prepričanju, da so le-te nujno potrebne za turistični, kulturni in navsezadnje tudi gospodarski razcvet Slovenije.

Ceprav se je praznovanje pomladi formalno že izteklo, pa Arboretum praznuje še naprej. Marsikateri čebulnice so se šele dobro razcvetele, v formalnem delu parka in ob Jezeru belih magnolij so razkošno zacvetele številne sorte magnolij, japonskih češenj; rododendroni, ki so razširjeni po vsem parku, doseže-

jo vrhunec cvetenja, ko se pomlad že prevesi v poletje. Arboretum je letošnjo pomlad resnično pravljica, še vedno je čas, da ga počastite s svojim obiskom, prav ničesar še niste zamudili... saj življenje v Arboretumu nikoli ne zamre, tu ni meje med začetkom in koncem, le njegov videz je enkrat bolj razkošen s pridihom minljivosti, drugič melanholičen, večni. To večno lepoto bomo z novimi idejami, majhnimi popravki tudi v prihodnje poskušali čim bolj odkriti obiskovalcem, saj je Arboretum blagodejno zdravilo za telo in duha, ki pa ga prav v teh zmedenih časih na prelomu stoletja močno potrebujemo.

Očistimo gozdove navlake

Skupna akcija

Prebivalci Nasovč in Brega (krajevna skupnost Komena, skupna katastrska občina Nasovče) so se na velikonočni ponedeljek lotili izredno koristne akcije – pobiranja in odvoza odpadkov, ki so jih malomarni ljudje puščali in odmetavali v njihovih gozdovih.

Pobudnik tega dejanja, ki je vredno posnemanja, je bil Nasovčan **Štefan Dornik**. Zanj je pridobil precej prebivalcev obeh vasi, do teh jih je bila večina iz Nasovč. Bolelo ga je, ko je v bližini lastne vasi videl toliko navlake, saj gozdovi niso smetišče, ampak naša pljuča, vir kurjave, lepih sprehodov, dajejo pa nam tudi koristne sadeže.

Udeleženci akcije so v nasovških in brežanskih gozdovih nabrali kar za dve prikolici (10 kubičnih metrov) raznih odpadkov. Največ je bilo polivinila, potem pa konzerv, govejih glav (vir okužbe!), starih koles; našli pa so tudi avtomobilske sedeže, hladilnike in še polno drugih odvrgenih in odloženih predmetov. Te je potem France Petrič z Brega zvozil v primerno jamo, kjer jih bodo zasuli, navozili zemljo in zasejali travo.

Vaščani Nasovč in Brega nameravajo v bližnji prihodnosti očistiti še gozdove, ki spadajo že pod katastrski občini Kapla vas in Klanec, v njih pa imajo tudi sami gozdove. Med občinske akcije so ugotovili, da je bilo največ odpadkov ob zelo prometni cesti Mengeš–Kranj. Odmetavali in odlagali so jih v glavnem mimovozeči se ljudje. Bili so celo tako lagodni, da so jih enostavno puščali tik za cesto, namesto da bi jih vsaj zapeljali kam globlje v gozd, če so se že namenili storiti to grdo nekulturno dejanje, ta greh. Našli so celo trdne dokaze, od kod izvirajo odpadki. Tako hranijo naslov občana iz Klavčeve ulice v Kamniku, vedo pa še za nekatere druge malomarne ljudi, ki jim je lepa, čista, zdrava narava deveta briga. Žalosti jih, da so že dan po končani akciji za glavno cesto spet našli nove odvrgene predmete.

Udeleženci tega koristnega dejanja si želijo imeti čiste gozdove

ob svojih vaseh, zato bi radi videli, da bi ljudje odpadke vozili na primerno mesto. Vedo, da je križ z njimi, vendar tako ne gre več, kajti leto za letom se nabere veliko neuničljivih, nerazpadljivih svinjarij.

Tudi pri vaščanih se dviga ekološka zavest, predvsem pa skrb za lepoto lastnega kraja in njegove okolice. Čeprav niso člani stranke zelenih, vedo, kaj je prav in kaj ne. S svojo akcijo želijo spodbuditi prebivalce drugih vasi, naj jim sledijo, hkrati pa opomniti vse tiste malomarneže in brezvestneže, ki tako mačehovsko ravnavajo z naravo in vaškim okoljem. Kdor se malo bolj pozorno sprehodu po naših gozdovih in ob vodah, lahko ugotovi, kaj vse se tam kopiči. Slovenec nam res še veliko manjka, da bi bili kulturni narod, saj se pogosto kitimo s pavjim perjem. Dokaz naše nekulturnosti so tudi smeti in odvrgeni predmeti po naših gozdovih. Ko so se številni Slovenci v zadnji vojni borili za slovensko samostojnost, so imeli pri tem v mislih tudi lepo, čisto, urejeno domovino in lastni kraj. Tudi nasovski in brežanski možje in fantje.

Jože Pavlič

PRODAJALNA PLINA

Zagorica 3

Marija Balantič

Stahovica

UGODNO!

Satelitske antene na 8 ali 13 obrokov. Brezplačna dostava in montaža. Tel. (063) 851-930.

Nadaljevanje s 1. strani

Tako se bo zaščita uveljavila samo za tiste dele, ki so resnično toliko pomembni za vse, da bodo tudi vsi nosili stroške za njihovo ohranjanje. Preprosto ni več sprejemljiva praksa pretekle dobe, da so drugi razpolagali z našim denarjem, in to v nasprotju z našimi interesi, željami in voljo. Tista odškodnina iz Zakona o naravni in kulturni dediščini (Ul. SRS 1/81) je čisto navaden blažev žegen.

Ta predlog ni tako hudo nerealen, posebej še, če bomo oživili Meščansko korporacijo. Denar, ki naj bi ga s pametnim gospodarjenjem ustvarila, bi lahko delno porabili tudi za Kamnik, za obnovo in vzdrževanje tistih hiš, ki so njene lastnice. Če pa so nekateri objekti širšega, slovenskega pomena, naj zanje primakne svoj delež tudi država, oziroma naj ga pomaga preskrbeti tudi tisti, ki je te objekte spoznal za tako pomembne in vredne.

In na koncu še nekaj. »Le čevlje sodi naj kopitar!« je zapisal Prešeren. Prav je imel in še vedno ima. Toda če moram jaz nositi čevlje, ki jih je naredil kopitar, prav gotovo mnogo bolje vem od njega, če me tiščijo, mar ne?

BOJAN POLLAK

Fotografija grafike kamniškega Kurhausa v prejšnjem stoletju. Lepo so vidni: vila Neptun, Zdraviliška zgradba, kopališka stavba, ribnik in park

Kamniški Kurhaus nekdanj, danes in jutri

Prijeto sem bil presenečen ob članku Alberta Čebulja »Lepotica iz Kurhausa« v šesti številki Kamniškega občana, ob katerem je bila objavljena meni doslej še nepoznana fotografija nekdanje letoviške vile Neptun. Čeprav je poznanih več fotografij pa tudi risb, grafik in celo oljnih podob te stavbe in celotnega zdraviliškega kompleksa, je objava omenjene fotografije in članka z nekaterimi novimi, dragocenimi podatki še en umesten prispevek k odkrivanju, včasih preveč pozabljenih dejstev o zgodovini našega mesta in letoviško-zdraviliškega kompleksa – nekdanjega Kurhausa.

Popolnoma se strinjam z razmišljanjem Alberta Čebulja, »da bi bila akademskemu slikarju Dušanu Lipovcu bolj všeč nekdanja vila Neptun«, ki jo je leta 1938 kupil, »popolnoma prenovil in moderniziral«, s tem pa popolnoma uničil staro izredno kvaliteto arhitekture predvojni vodja zemljiške knjige Sremskega sodišča v Kamniku (!) Franc Bokalič. Zgodovina se pač ponavlja, včasih kot farsa, največkrat kot tragedija! Pomislimo samo, kako je povojna oblast uspela izničiti ta nekdanji najlepši turistični biser Kamnika, ki je obsegal površino od železnega mostu (Kurhaus in vile Neptun, Luisa in Johanna) pa vse do Prašnikarjeve graščine z vsemi parkovnimi površinami. Pravo barbarstvo! Bili smo mu priče v povojnem režimu, ko je propadlo toliko naše najkvalitetnejše arhitekturne dediščine: številni gradovi, graščine, dvorci, meščanske hiše, parki, pa tudi sakralni objekti.

Mesto Kamnik je bilo s Prašnikarjevimi zdraviliščem, ustanovljenim leta 1876, res biser tedanje Kranjske, o čemer govori takrat razširjeni rek: »Veldes und Stein sind die Perlen aus Krin!« (Bled in Kamnik sta bisera Kranjske). V zdravilišče so hodili v prelepo okolje, v zdrav zrak in na zdravljenje po Kneippovi metodi petičneži z Dunaja in iz vse monarhijske. Obiskale so ga celo kronane glave. Tako se je 16. julija 1883 tu mudil cesar Franc Jožef in se baje pohvalno izrazil o kopaliških napravah. Neraziskan je še kulturni pomen zdravilišča, saj je iz virov znano, da so v zdraviliški dvorani prirejali koncerte in ples. Kamniška čitalnica je tu večkrat prirejala narodne veselice, gledališke predstave in besede. Nastopala sta pevsko društvo Lira in Salonski orkester, ki ga je leta 1899 ustanovil slovenski skladatelj Viktor Parma. V bralnici je bilo na voljo mnogo dnevnikov in ilustriranih časopisov: skratka, za tisti čas pravo kulturno bogastvo.

Med prvo in po prvi svetovni vojni je zdravilišče v vseh pogledih nazadovalo in propadalo, vendar je bila večina kvalitetnih arhitektur še ohranjenih. Po drugi vojni pa so podrla še obstoječe zgradbe ali jih nestrokovno prezidavali in uničili parkovni kompleks. S stihijso pozidavo po popolnoma degradirali tudi Prašnikarjev dvorec s parkom.

Še ne dolgo tega pa je piko na i postavilo Komunalno podjetje Kamnik (!) s postavitvijo garažnih objektov v tem predelu, ki so povrhu vsega še – črna gradnja! K degradaciji tega dela Mekinj je svoje prispevalo tudi dejstvo, da so vrli »načrtovalci« spremenili nekoč povsem mirno Cankarjevo cesto v mestno obvoznico, kar je med drugim skregano tudi z vsemi varnostno-prometnimi normami. Obstajajo predlogi, naj se izdelajo ureditveni načrti za to, tako imenovano »zeleno cono« med reko Bistrico in Cankarjevo cesto. Menim, da je največji problem v tem, ker so ta zemljišča nekdanjega Kurhausa danes v lastništvu več častnikov, ki bodo verjetno težko našli skupni jezik. To so Rudnik kalcita, Utok, Delavski dom in Komunalno podjetje. Slednje tako ne sodi v zeleno cono in na bregove Bistrice in bi bilo potrebno razmišljati o novi lokaciji izven mesta. Moje skromno mnenje je, naj se v prihodnosti, po izselitvi Komunalnega podjetja, garažni objekti (črna gradnja) odstranijo, vsa še nepozidana zemljišča pa spremenijo v javne rekreativne in parkovne površine. Usposobili bi lahko tudi še kolikor toliko ohranjen bazen za rekreacijo ali pa kot dekorativno-estetsko dopolnilo parka. Postavili nj bi stilne klopi in svetilke, lahko pa bi uredili tudi gostinski paviljon v stilu arhitekture prejšnjega stoletja. Tako bi postal ta predel oaza miru in zelenja.

Ostaja še vprašanje stavbe Delavskega doma. Turistični lobby si je že vse povojno obdobje v tej zgradbi zamišljal hotel. Mislim, da bi bila v tako prirejenem okolju idealna lokacija za hotelski kompleks. Tudi sama zgradba bi bila z minimalnimi adaptacijami primerna za to dejavnost in Kamnik bi končno pridobil primeren hotel, ki ga kravo potrebuje. Tako bi na isti lokaciji zopet obnovili turistično dejavnost in ohranili spomin na kamniško letovišče in zdravilišče, ki je nekoč poneslo sloves mesta Kamnika v svet.

DUŠAN LIPOVEC

Franc Štefula na Matajurju leta 1986

V spomin

Umrl je planinec Franc Štefula

24. marca 1992 je prenehala biti plemenito srce France Štefule iz Kamnika. Umrl je v 88. letu starosti. Vseskozi smo ga poznali kot skromnega, a izredno dobrega in delovnega človeka, kot pravega planinca.

Njegova življenjska pot je bila povezana s Kamnikom in planinami, ki ga obkrožajo. Delal in živel je v Kamniku, le nekaj let je preživel v drugih krajih. Delal je v gospodarstvu in opravljal pomembne dolžnosti. V Kamniku je tudi dočkal upokojitve. Ustvaril si je družino in zelo je bil ponosen, da so tudi njegovi otroci nasledili ljubezen do lepega okolja in čudovitega planinskega sveta.

Planinci Kamnika se ga spominjajo kot neustrašnega delavca na številnih področjih, povezanih z urejanjem in gospodarjenjem na planinskih postojankah, zlasti pri izgradnji žičnic in obnovi koč. Dolge dneve in tedne smo ga srečevali pri gradnji žičnice na Kokrško sedlo. Z enako vnemo je delal pri obnovi koč na Kokrškem in kasneje tudi na Kamniškem sedlu. Srečevali smo ga na številnih drugih akcijah, povsod tam, kjer je bila pomoč najbolj potrebna.

Planinam se je zapisal že zelo mlad. Od tedaj dalje so mu pomenile vse. Ni samo obiskoval planinskih vrhov, ampak je bil tudi društveni delavec, član gospodarskega odseka. Bil je med najbolj marljivimi. Lahko rečemo, da so Kamniške planine ozi-

roma njene postojanke to, kar so, tudi po njegovi slugi.

Številna planinska odličja PZS in PD Kamnik kakor tudi spominska plaketa SITKS Kamnik zgovorno potrjujejo, da je bil France Štefula iskren in neumoren planinski delavec.

Zadnja leta je zelo rad obiskoval manj visoke planine, največkrat v spremstvu svoje hčerke. Bila sta čudovita tovariša. Vsi, ki smo hodili z njim, smo ga spoštovali. Bil nam je v ponos in zgled.

Nobeno delo mu ni bilo pretežko. Še 85 let star je krepko vihtel delovno orodje pod Kokrškim sedlom ali na družstvu pri razkladanju gradbenega ali drugega materiala.

V 1991 ga je bolezen zadrževala, toda kljub častitljivi starosti do konca ni odnehal. Vseskozi je bil redoljubljen in ponosen na svoje dolgoletno članstvo v PD Kamnik. Vsa zadnja leta je bil član častnega razsodišča, vse do svoje smrti. Zadnje tedne pred smrtjo je kar čutil, da mu moči pešajo. Februarja meseca je še prišel na PD Kamnik in poravnal članarino za l. 1992. Imel je solzne oči, ko je dejal, da je to pač njegova zadnja naloga, ki jo je rad opravil, ker je čutil, da se poslavlja.

Planinci ga bomo pogrešali na vsakem koraku. Spominjali se ga bomo na številnih delovnih akcijah. Ostal nam bo v spominu kot pravi planinec.

STANE SIMŠIČ

Vse ob svojem času

Čas, v katerem živimo, ni primeren za preimenovanje ulic, s čimer se ukvarja republiška vlada. To je sejanje nejevolje med državljani in pa tudi finančna obremenitev. Boda in revščina tareta ljudi. Vlada si pa enoumno umišlja neumnosti, ki se dajo odložiti.

Končno živimo v demokratični državi. Pobudo za zamenjavo imen ulic naj dajo krajan. O novih imenih naj pove zgodovina, nikakor pa ne strankarsko obarvani misleci, kajti če bo drugače, bomo šli z dežja pod kap.

Na TV smo videli, da v naših šolah jemlje malico in kosilo le še 30 odstotkov šolarjev in dijakov. Poročilo zdravstvene službe nam pove, da se ta upad že odraža na zdravju otrok.

Torej, ravnajo modro in denar, namenjen za zamenjavo TABEL, dajmo družinam, ki živijo v socialni stiski!

ROZKA LAVRINC

Čemu preimenovanje ulic – drugič

Na članek, objavljen v Kamniškem občanu 23. 4. 1992, prosimo, da objavite repliko ČEMU PREIMENOVANJE ULIC;

Na nič kaj prijazno vprašanje gospe Ivane SKAMEN v 8. številki Kamniškega občana z dne 23. 4. 1992 odgovarjamo, da občinski odbor Združenja borcev NOV Kamnik ni nikoli imel odločujoče besede pri preimenovanju kamniških ulic ali trgov.

Naše združenje je nestransko društvena organizacija, ki združuje udeležence narodnoosvobodilnega boja in katere dejavnost temelji na zgodovinskem nadaljevanju domoljubnega boja slovenskega naroda za njegov obstoj, samostojnost, državnost in suverenost. Še posebej pomembno vlogo pa ima pri odporu proti poizkusi prevrednotenja polpretekle zgodovine, zlasti obdobja narodnoosvobodilnega boja.

Dne 22. aprila 1992 je imelo mestno Združenje borcev NOV, ki mu predseduje Franc Trdin, svojo letno konferenco, na kateri je bil govor tudi o imenovanju in preimenovanju ulic in trgov v preteklosti. O tem je obširno in dokumentirano govoril Danilo Cerkvien, dolgoletni tajnik občine Kamnik. Zapis njegove razprave bo poslan in upamo tudi objavljen v eni prihodnjih števil Kamniškega občana tudi kot odgovor na zastavljeno vprašanje ga. Ivane Skamen.

JANEZ PREZELJ,

predsednik za občinski odbor Združenja borcev NOV

O oslu, ki gre le enkrat na led

Spet je prišel konec meseca in z njim telefonski račun. Nič posebnega, dokler nisem prebrala zneska. V mislih sem že slišala prepričanje pri nas doma in sem seveda vedela, da bova krivi midve s sestro, kdo pa? Ampak zakaj? Bili so že meseci, ki sem jih skoraj presedela pri telefonu, znesek pa ni našal niti četrtine tega.

In kaj sledi? Poiskali smo znanca, ki dela na pošti in v svojo grozo zvedeli, da smo imeli ta mesec kar tri telefonske klice v Avstralijo. Avstralijo! To nam je zvenelo čisto nemogoče. Nihče ni nikoli klical v Avstralijo. In potem sem na listku videla še številko in vedela sem. Astrološki telefon! Da, prav tisti telefon, propagandiran v časopisih kot nova zanimiva usluga. Morda imajo zmešane pojme, ki so mislili, da je usluga nekomu takole olajšati denarnico. Vsak tak klic namreč obsega 587 impulzov, kar po današnji ceni pomeni ravno toliko tolarjev. To pa seveda še ni vse! Zraven našega draga PTT nabije še prometni davek.

Da je bila popolna neumnost, da sva jaz enkrat, sestra pa dvakrat telefonirali tja, se je že izkazalo, ker je cena, 138 tolarjev na minuto, v sicer velikem in privlačnem oglasu napisana. Sicer v skoraj mikroskopskem tisku, pa vendar! Mislim, da bi lahko pri tej oderuški ceni avstralskega telefona oblikovalci tega oglasa napisali ceno v enako velikem tisku kot reklamno besedilo, s čimer bi mnoge radovedneže, ki želijo biti na tekočem s svojo usodo, opozorili na finančne posledice prevelike radovednosti. Ali pa morda lastnik tega telefona iz Avstralije v prav tako mastnih denarjih namerno naroča take oblike oglasov, ki, milo rečeno, zavajajo mnoge, predvsem nas

mlade, da zavrtijo magični telefon. Pri tem naj pripomnim, da je naročnik oglasa agencija Zabrisa Ljubljana, Rožna dolina, ki ima pri vsej tej igri gotovo dobro plačane svoje storitve, predvidevam pa, da precejšnji del »zaslužka« od telefonskih pogovorov pobere tudi pošta.

Če vas kljub temu še vedno mika, naj vam še povem, da je ta horoskop le prazno besedičenje, ponavljanje in pletenice, pa še slovenščina ni kaj prida. Verjemite! Jaz nisem zdržala vseh pet minut.

Torej, tisti, ki imate nerazumno visoke telefonske račune, morda ste bili tudi sami speljani na led! Moje in sestrino poglobljanje v zvezdoslovje in papove di najine usode je bilo res drago. Sami bova morali plačati račun za avstralsko napovedovanje tedenskega horoskopa, čeprav zaenkrat še ne veva, kje naj bi vzeli več kot 2.000 tolarjev.

Ta članek sem napisala v želji, da bi vsaj koga izmed mnogih meni podobnih radovednežev pravočasno opozorila. Upam, da mi je uspelo.

KATARINA TREBUŠAK

Vprašanje direktorju komunalnega podjetja

Podpisani si dovoljujem v javnem interesu postaviti vprašanje o naših državnih zastavah, ki se takšne kakršne so, izobešajo v ožjem območju občine (v Kamniku).

Po prvotnem začudenju, ko so bile izobešene prvič, se vsakič, ko se to ponovi, poleg nelagodnega občutka, da smo prebivalci kamniške občine le na pol državljani Slovenije, vsiljuje kar nekaj vprašanj, ki nanje g. direktor Komunale, blagovolite pisno odgovoriti v naslednji številki Kamniškega občana, in sicer:

Prvič: Ali obstaja kakšen poseben odlok, veljaven samo v naši občini, da se lahko izobešajo simboli naše državnosti brez izpolnjenih določenih norm, predpisanih z zakonom?

Drugič: Ali ste kot javni uslužbenec za opravljanje javnih službenih nalog komu odgovorni ali pa dolžnosti odredite po svoji lastni presoji?

Tretjič: Koliko časa se bodo še izobešale na pol »slepe« zastave, ki takšne, kot so, razkrivajo tudi Vaš osebni odnos do njih kot najvišjega državnega simbola?

Ste vodja ustanove ali podjetja, ki je že po svoji naravi naravnano na skrb za urejeno okolje, ki se za videz nekega kraja ali območja spodobijo. Zato se samo od sebe zastavlja vprašanje glede spornih zastav: Ali je podjetje tako slabo organizirano, česar osebno ne verjamem, da gredo stroški za javne namene iz plač delavcev, ali pa je to nesprejemljiva pretirana varčnost, ki niti podjetju niti občini ne more biti v hvalo. Lahko pa je možen kot pravi vzrok, nakazan v zadnjem stavku tretjega vprašanja. Zaključujem v pričakovanju ustreznega pojasnila.

M. VRHOVNIK

O divjih voznjakh po Kamniku

Zapisovalka teh besed ne želim vzbujati pozornosti, zato se ne bom podpisala. Moj naslov je v uredništvu.

Tisti Kamničani, ki berejo Dnevnik, se gotovo spomnijo objave s fotografijo, da je Kolodvorska ulica kot dvosmerna najožja na svetu. Temu bi tudi jaz lahko pritrdila, saj sem to sama izkusila. Šla sem peš iz smeri železniške postaje Kamnik – mesto. Ko sem bila ravno ob sredini vrta z železno ograjo (ob progi), ki ima tudi betonsko »stopničko«, na kateri ograja sloni, sta vsak z ene strani pridvela osebna avtomobila. Šofer na moji strani me verjetno sploh ni opazil, ker je pri tolikšni hitrosti pač moral paziti, da se ne bi zaletel v nasprotni osebni avto. Tisti hip ali bolje rečeno sekundo, preden bi avto oplazil mene, sem hitro skočila (hrbno) na že omenjeno stopničko in se oprljala železne ograje. Lahko trdim, da sem se zagotovo rešila najhujšega. Potem sem opoteča se prišla do trgovine Nakup na Kidričevi ulici in na vratih srečala prijaznega gospoda Mariniča, ki se je kar zastrmel vame, ko sem jecljaje prosila za kozarec vode. Svetloval mi je, naj malo počakam v trgovini, da bi se umiril. Potem sem le »primaširala« do svoje dobre znanke in pri njej nekoliko posedela, da svojih domačih ne bi prestrašila kljub srečnemu koncu.

Sedaj si pa zamislite tamkajšnje stanovalce, posebno neboljene šolarčke ali celo cicibančke, ki morda nimajo spremstva za v vrtec ali šolo. Pri nas je pač tako, da mora biti prej nekaj smrtnih žrtev, potem se šele zganemo.

Če ta prispevek ne bo nič zalegel (v kar zelo dvomim), se bodo pa odgovorne osebe oziroma službe, morda v bližnji prihodnosti zamislile za kako rešitev tega perečega problema.

Rolkanje ni zločin

Drage občanke, dragi občani, pozdravljam vas dva izmed mnogih kamniških skaterjev. Ta šport, aktivnost mladih, iz dneva v dan narašča, narašča število njegovih privrženecv tudi v naši občini.

Kot vsi skaterji na svetu imamo tudi mi velike probleme. Ljudje nas preganjajo s še tistih redkih »placev«, kjer lahko vadimo, se učimo novih trikov. »Plac« naj bi vseboval polno stopnic, cvetličnjakov, visokih robnikov; nas pa podijo na zakotna igrišča in razrite ceste. Sami si izdelujemo lesene skakalnice in objekte, na katerih počnemo in zganjamo vrage, ki jih vidimo v revijah in filmih. Na zahodu sponzorji zgradijo skaterjem posebne skate parke. Tam na ta šport gledajo čisto drugače kot pri nas.

Lani smo skoraj dokončali rampo – nekakšno stezo za rolke. To je večji objekt, ki je stal pri gradu na Zapricah. Po številnih zapletih smo morali stvar podreti in jo spraviti pod streho. Mesec truda in dela sta šla v prazen nič.

Sedaj iščemo prostor, kamor bi postavili rampo. Radi bi jo zaščitili pred vandali, zato naprošamo občino in vas, dragi občani, da nam pomagate vsaj z glasom. Prošnja za pomoč je bila oddana tudi v tovarno Stol, vendar odgovora še nismo prejeli.

Naslednjič kaj več o skatenju in zgodovini skatenja.

A. H. in T. C.

Kakšne so naše kulturne vrednote Evropa, daleč si še...

Evropa – pojem, pod katerim v zadnjem času največkrat pojmuje razviti del zahodne Evrope. Pojem, ki nam daje novega člana, pojem, ki nam je ostal v ušesih po (pre)pogostem predvajanju sanremske zmagovalke, pojem, ki naj nam bi zagotovil lepši, boljši, uspešnejši jutri.

Slovenci radi ponavljamo, da smo v Evropi. Ko bi le za trenutek odvrli s sebe prelepe maske, ki si jih nadevamo dan za dnem, bi odkrili, da smo v Evropi predvsem (in samo) na zemljevidu. Posebej to velja za našo občino, ki je geografsko »Evropi« res precej blizu, a kaj ko...

A kaj ko pogled na poti v trgovino obstane na »pisani travni površini« – pisani zato, ker travnato podlago »krasijo« papirčki, kosi kartona, črepinje steklenic...

A kaj ko med vožnjo iz Kamnika proti Duplici odkriješ, da prometni znaki služijo tudi za treniranje mladih boksarjev (in to tipa kick-boxing s Screensporta)...

A kaj ko v telefonskih govorilnicah odkriješ, da v telefonskih imenikih manjkajo strani s kamniškimi naročniki (seveda, če imamo to srečo, da telefonski imenik sploh še najdemo), da manjka slušalka (morda je komu potrebna za zabijanje žebeljev)...

A kaj ko na cesti vidiš motorista s čelado le še na vsakih nekaj dni, avtomobilistov z neprižganimi lučmi v megli pa toliko – no, kot listja in trave...

A kaj ko je pojav alkoholizma in pretepev postal v Kamniku povsem vsakdanji pojav, ko neurejena okolica stanovanjskih blokov spominja na reportažo iz Albanije, ko...

Podobnih »problemov družbe«, kot to imenuje psihologija, bi lahko brez težav našli še za celo stran. Vendar zgolj z naštevanjem problemov ne bomo rešili; potrebna bo celovita prenova naše kulture obnašanja in ne zatiskanje oči pred problemi, potrebna bo pravilna vzgoja najmlajših že v vrtcih in osnovnih šolah (pojavov kajenja je na dupliški osemletki verjetno več, kot je pravilno opremljenih motorjev na Duplici)...

Za nečisto okolico trgovine verjetno ne moremo dolžiti le trgovcev, za razbite, obrnjene in popisane prometne znake ne krivimo le »komunalcev in cestarjev«, menjavanje slušalk in telefonskih imenikov v govorilnicah verjetno nikjer na svetu ni vsakdanje opravilo uslužbenecv pošte, vse nekulturne na cestah ne smemo valiti na Bavčarjeve fante, ki imajo, resnici na ljubo, vse preveč pozivov zaradi kršenja javnega reda in miru.

Za večino tega smo krivi vsi, družba kot celota, ki očitno ne sprejeda, da nam je balkanska kultura mnogo bližja kot evropska. Vprašajmo se le, do kdaj bomo to še trpeli? Morda do jutri, prihodnjega leta, naslednje generacije...?

Pa naj bo – Evropa – karkoli in kjerkoli že to je!

IZTOK GRILC

Preimenovanja

Jacques Prévert (1900–1977), eden najvidnejših francoskih pesnikov tega stoletja, je napisal pesem, ki sem jo bral pred nekako 20. leti. Danes, 30. aprila 1992, jo berem zopet, v dveh prevodih – Aleša Bergerja in Janeza Menarta – pod naslovom »ZRAČNI KRST«. Izbral sem slednjega:

Ta cesta
se je nekoč imenovala Luksemburška
po bližnjem parku
A zdaj se imenuje Guynemerska
na čast pilota padlega med vojno
In vendar
je ta cesta
še zmerom ista cesta
in park še zmerom isti park
park Luksemburg
s pologi... s kipi... z vodometi
Z drevesi
drevesi cvetnimi
in s ptički
ptički pojočimi
z otroki
z otroki tako zelo živimi
In človek se vpraša
res vpraša ko hodi to pot
le kaj ga tu sraka neki mrtvi pilot
Vsi tisti, ki se zavzemate za preimenovanja ulic, cest, trgov
in parkov, in vsi tisti, ki temu nasprotujete, si razložite smisel,
kakor vam drago. Ko sem prvič bral to pesem, mi je šlo na smeh,
ko jo berem danes, postanem žalosten. Iskreno upam,
da boste žalostni tudi vi!
S spoštovanjem

DRAGAN REBA

AVTO CLUB

**Avto šola
»AVTO-CLUB«
Titov trg 2 Kamnik**

organizira BREZPLAČNI TEČAJ CPP. Pričetek 18. maja 1992 ob 18.10 v SENŠRM-Kamnik za:

- »A« kategorijo z izpitno vožnjo v Kamniku
- »B« kategorijo in vožnjo na vozilih: R-5, mazda 323i, yugo 55 in zastava 128
- »F« kategorijo – izpit za traktor
- »G« kategorijo – kolo z motorjem ali moped

Vsem kandidatom nudimo BREZPLAČNO URO vožnje!

Zagotavljamo vam kakovosten pouk in uspešnost. Vse informacije dobite na naslovu »AVTO-CLUB«, Titov trg 2, Kamnik; telefon (061) 831-613.

Anketa

Kaj nam pomenijo prazniki

Prazniki vedno s spremembam družbenoekonomskih in političnih razmer v posameznih okoljih dobivajo novo in spreminjajočo se poslanstvo. Kaj v novi državi Sloveniji pomenijo občanom tradicionalni prazniki, smo vprašali naše bralce:

Branko Spruk, Bakovnik

»Praznovanja mi pomenijo sprostitve, pa tudi priložnost za ocenjevanje. Menim, da so prazniki potrebni, in jih ne smemo ločevati na politično bolj ali manj sprejemljive.

Vsako leto ob 1. maju prihajam s prijatelji na Stari grad, na golaž, po tradicijo. Še bom prihajal, ker rad grem v naravo. Za velikonočne praznike sem bil v domačem krogu. Praznikov se veselim tudi zato, ker je to posebna prilika za družabnost in dobro počutje, podprto ob izdatnih dobrotah in žlahtni kapljici.

Branko Spruk

Dušan Gradišek

Martina Mihelič, Kamnik

»Rada imam tradicijo. Za prvi maj skoraj vsako leto pridem na Stari grad, na srečanje. Tu se velikokrat dobimo poznani. Praznovanje 1. maja mora ostati, ker je to naš simbol, ki s trenutnim političnim prerivanjem ne bi smel imeti neposredne povezave. To je praznik zgodovine. Tudi druge praznike rada pričakujem, ki pa jih preživim v glavnem v ožjem družinskem krogu. Tako so potekali tudi velikonočni prazniki.

Petra Slapničar, Kamnik

»Sem še mlada, pa s svojim očetom že nekaj let redno prihajam za 1. maj v Kamniško Bistrico. Rada imam praznik, ker ima

že dolgo tradicijo in ga cenijo ljudje. Ne bi ga smeli odpraviti, ker bi s tem storili krivico prejšnjim rodovom. Praznovanje je lepo tudi zato, ker gremo v naravo in se srečamo s prijatelji in znanci.

Drugi prazniki so drugačni: npr. velika noč. Preživimo jo bolj v družinskem krogu pri starših, nekatere druge praznike pa praznujemo še na drug način. Ne nasprotujem praznikom, ki jih

Minka in Martin Movern

v splošnem praznujemo. V Kamniško Bistrico bom še prišla. Je zelo lepo.

Dušan Gradišek, Duplica

»Že vnaprej se veselim prvomajskega srečanja na Starem gradu. Snidemo se znanci in prijatelji, hkrati pa je to praznovanje povezano z zgodovino, česar ne bi smeli pozabiti. Tudi druge

praznike rad praznujem. Za veliko noč smo bili v domačem družinskem krogu. Nobenega praznovanja ne bi nikomur vsiljeval, še manj pa bi se zanje opredeljeval po političnem prepričanju. Prazniki naj ljudi povezujejo in družijo.

Minka in Martin Movern iz Kamnika

»Za naju je 1. maj največji praznik in ga vsako leto težko pričakujemo. Oba se vedno udeležujeta srečanj v Kamniški Bistrici, in to je tradicija, ki je ne bi

Ema Plešnar

smeli pozabiti. Tu vsa vsako leto, ne glede na vreme. Prazniki so tudi prilika za obiske staršev oziroma svojcev, tudi v Belo krajino bova šla.

Vsi prazniki imajo svoj pomen. Rada greva v družbo, na obiske, za veliko noč pa smo v glavnem doma.

Praznovanje 1. maja se bo ohranilo, ne glede na take ali drugačne spremembe in prepričanja.

Ema Plešnar, Kamnik

»1. maj vedno čakam z velikim pričakovanjem. Za naju z možem pomeni praznovanje 1. maja ohraniti tradicijo in njegovo zgodovinsko vlogo, zato bomo ta dan praznovali tudi v prihodnje.

Ljudje naj praznujejo tisto, v kar verjamejo, pa naj gre za državne ali cerkvene praznike.

Praznovanje velike noči ali drugih praznikov je stvar posameznika ali družine. Nikomur ne vsiljujem svojega prepričanja, pa naj gre za katerekoli praznike.

Zaključek:

Večina anketiranih ima sorodne poglede na praznovanje. Splošno je mnenje, naj bi 1. maj kot praznik dela ostal še vnaprej kot praznik tradicije, pa tudi praznik sedanjega časa. Praznovanje praznikov na sploh ni sporno, in jih ljudje pač praznujejo bolj ali manj slovesno glede na osebno opredeljenost.

STANE SIMŠIČ

Pevci obeh zborov – Lire in Leka.

Pesem jih družijo

V dvorani kina Dom Kamnik so se 4. aprila z ubrano pesmijo predstavili pevci Prvega slovenskega pevskega društva Lire in Komornega moškega zbora LEK.

Koncert so pričeli domači pevci pod vodstvom Sama Vremšaka. Zbor bo letos praznoval 110-letnico delovanja, zato bomo o njem še poročali.

Koncert so z glasbenim popotovanjem, od renesanse do današnjih dni, popestrili pevci Komornega zbora LEK. Kamniški koncertni publiki zbor ni neznan. V štirinajstih letih svojega delovanja se je v Kamniku predstavil tretjič. S ponosom se spominjajo več kot 150 nastopov. Vabilu Lirinih pevcev, da bi pripravili skupni koncert, so se z veseljem odzvali. Vse njihove nastope s svojim donatorstvom omogoča tovarna Lek, katere ime zbor hvaležno predstavlja na koncertnih odrih naše nove države Slovenije, s ponosom pa tudi zunaj njenih meja.

Zbor je ob ustanovitvi vodil danes že pokojni Milan Trček, ki ga je nasledil Janez Močnik. Zadnji dve sezoni pa zbor vodi Marjan Ribič, ki kot pevec že 29 let nastopa s pevci Lire. Na kamniškem odru so se pevci spomnili skladatelja Viktorja Mihelčiča. Slišali smo prvič izvedeno njegovo pesem Bela krajina. V njej je čutili skladatelj poslušal za nežnost – od mestoma nostalgичnega obujanja spominov pa vse do zmagovalne izpovedi njegove notranjosti. Koncert so zaključili pevci obeh zborov s skupno pesmijo Večerni Ave Antona Foersterja in Tam, kjer pisana so polja Danila Bučarja.

Ta lep pomladni večer je bila z nami prijetna napovedovalka Marta Zabret.

VERA MEJAC

Pevski zbori

Cantemus gostoval na Nizozemskem

Nizozemsko mesto Ulft, ki leži tik ob nizozemsko-nemški meji, je bilo od 9. do 13. aprila gostitelj pevk in pevcev Cantemusa iz Kamnika.

Kamniški pevci so s seboj na gostovanje povabili baritonista Janeza Majcenovića, starega znanca moškega zbora z Ulfta, in organistko Olgo Stele.

Kamničani so se domačinom predstavili že prvi večer v šoli De Wesenthorst v Ulftu s kratkim koncertom črnskih duhovnih pesmi. V naslednjih dveh dneh sta jih gostili dvorani Smeltkroes v Ulftu in De Beckart v kraju Sint-Oedenrode.

V Smeltkroesu sta v petek zvečer poleg Cantemusa nastopila še domača zbor – mladinski in moški. Mladinski zbor je s svojimi pesmimi ob spremljavi instrumentov prebil led. Sledil je nastop Cantemusa z zahtevnim programom. Uvodoma so zapeli črnske duhovne pesmi, koncert pa so nadaljevali s skladbami Johanna Brahmsa, Josefa Rheinbergerja, Georga F. Haendla, Giovannija Gabriella in Edvarda Griega.

V drugem delu koncerta se je občinstvu predstavilo 120 članov moškega zbora z Ulfta. Presenetili so s slovenskimi pesmima Nocoj pa, oh nocoj in Kangalilejska ohcet z Janezom Majcenovičem kot solistom. Cantemus je v drugem delu predstavil našo deželo in ljudi s slovenskimi narodnimi pesmimi.

V Saint-Oedenrodeju pa se je Cantemus v soboto zvečer srečal z zborom Novelty. Kamničani so ji jim predstavili svoj program, domači zbor pa je ob spremljavi instrumentov zapel nekaj zabavnih sodobnih pesmi.

Mešani pevski zbor Cantemus je zadnjič pel pri sveti maši v nedeljo jutraj v cerkvi Svetega Osva v Zeddamu.

Ob slovesu se je predsednik Cantemusa Dušan Maček domačinom zahvalil za gostoljubje, ki so ga bili pevci in pevke deležni. Ostala pa je seveda tudi obljuba in želja po ponovnem snidenju.

METKA ŠTRAJHAR

Martina Mihelič

Petra Slapničar

Razstava fotografij

V razstavišču Veronika v Kamniku je bila od 22. aprila do 10. maja na ogled že tradicionalna pomladanska razstava Fotokino kluba Mavrica iz Radomelj. Tokratna razstava fotografij je nosila pomenljiv naslov »Življenje ob vodi«. Sodelovalo je devet članov kluba: Mojca Iglič, Mimi Pollak, Vlasta Jenčič, Aleš Kreč, Matija Kosmač, Toni Iglič, Lojze Popelar, Janez Kosmač in njihov mentor mednarodni mojster fotografije Vlasta Simončič. Najobsežnejše zastopana tematika so stari mlini in žage ob vodah. Predvsem foto-ciklus »Mlini«, katerih kolesa se že dolgo ne vrtijo več, nas navdaja z nostalgijo o izginuli lepoti in za vedno minulih časih. Ti stari mlini, njihovi detajli, mlinjska kolesa, so v večini primerov posneti v zimski zmrzali, kot da bi nam fotografiji hoteli simbolično sporočiti o njihovi nepreklicni in dokončni »zamrznjenosti«. Nekaj fotografij nam, začuda, kaže celo mlin, ki se deluje, s posnetki interiera, detajlov in portretom samega mlinarja. Prav tako sugestivno je predstavljena še delujoča žaga v Tuhi, tudi s portretom njenega lastnika, ostarelega žagarja. Nekaj posnetkov pa je zabeležilo že vse bolj perspektivno dejavnost naših dni – male elektrarne, ki naj bi danes in jutri nadomestile nekdanje mline in žage ob potokih.

Drugi sklop fotografij je nastal ob poplavih, in bi jih še najbolj poimenovali kot reportažne. Nastale so ob znani vodni ujmi ob bregovih Bistrice novembra 1990.

Nekatere fotografije je zanimala tudi ekološka problematika. Onesnaženje naših voda so predstavili tudi z nekaterimi simbolnimi, v fotografijah Tonija Igliča pa celo nadrealističnimi elementi.

Nazadnje je še nekaj fotografij, ki kažejo idilične podobe ob vodah: lepe pokrajine, jezero, slap, jez, soline, ribišтво.

Med razstavljenimi fotografijami je nekaj del, ki po kvaliteti vsekakor izstopajo. To so: Vlastje Simončiča »Slana polja« in »Ledena katedrala«, Janeza Kosmača »Šum«, Mojce Iglič »Beg iz struge« in Tonija Igliča »Usedline I, II, III«, če omenimo le najbolj opazna dela.

Ob odprtju so člani kluba prikazali svoj drugi izbor foto-dia esejev z naslovi: »Anži«, »Kamen in voda«, »Odsev«, »Sinji letalec«, »Polet«, »Studorska arhitektura« in »Kje je ostalo cvetje«.

DUŠAN LIPOVEC

Poslušali smo Mavrico

V kulturnem domu v Srednji vasi je 4. aprila zadonela pesem iz grl pevcev Moškega pevskega zbora Janez Čebulj iz Komende in Mešanega pevskega zbora Mavrica iz Srednje vasi. Program je povezovala Vlasta Bučevac iz Srednje vasi.

Krajanji Srednje vasi se z veseljem udeležujejo vseh koncertov, še posebej tistega, v katerem sodelujejo domači pevci. Znajo jim dati priznanje za njihovo požrtvovalnost, ko se enkrat do dvakrat na teden zbirajo na pevskih vajah. Tradicija petja v tem kraju je že dolga, saj so se tamkajšnji fantje in moške pogosto zbirali na vasi ali v vaški gostilni in prepevali ob kozarčku rujnega. Sprva je bilo petje naključno, nenaučeno, ker pa so vztrajali in jih je pesem vedno bolj združevala, so stopili skupaj, zapeli in leta 1982 je nastal moški zbor Mavrica, ki ga je tedaj vodil Franc Drolc, kasneje pa France Berlic. Zborovodjo je potem zamenjal Lojze Kolar. Zbor je spoznal, da brez žensk ne gre in k sodelovanju so povabili tudi nje. Iz tega je leta 1990 nastal Mešani pevski zbor, ki ima za seboj že vrsto nastopov: letos smo jih videli na reviji pevskih zborov občine Kamnik; s Tunjskim oktetom so na skupnem koncertu nastopili v Tunjcih in v Srednji vasi. V načrtih imajo še velike cilje: če jim bo to uspelo, jim že vnaprej čestitamo. Čestitamo pa jim seveda tudi ob jubileju!

VERA MEJAC

Mešani pevski zbor Mavrica iz Srednje vasi pod vodstvom Lojzeta Kolarja.

Maksim Gaspari, Jurjevo

Ljudski običaji

VESELA POMLAD

»Ko gre svet jur čez polje,
se vse že v zelenju koplje«
(Mengeška)

Ob začetku pomladi obhajamo god sv. Jurja ali Jurjevo. Sv. Jurij je bil vojščak višjega rodu, ki je pod Diodorom pretrpel mučeniško smrt. Legenda pripoveduje, da je sv. Jurij premagal in usmrtil grozovitega zmaja, ki je ogrožal življenje kraljičine Aje. Za to legendo se skriva še spomin na prastaro pogansko predstavo boja med Pomladjo in Zimo, ki jo sv. Jurij vsako leto prežene. Za svojega zavetnika si ga je vzelo viteštvo mnogih dežel in mest. Zlasti na slovanskem vzhodu je njegovo češčenje zelo razširjeno, kar nas navede k trditvi, da je sv. Jurij nadomestil neko pomladno božanstvo (»Vesnika«, Jari-la), ki je napravil naravo vsako leto spet zeleno.

Prvič na pašo

Na Jurjevo so ponekod gnali živino prvič na pašo, takrat naj bi se že oglašile prve kukavice kot znanilke vigradi. Z Jurjevom so povezane spomladanske šege in navede, ki s svojimi koreninami segajo še v predkrščansko dobo. Ena teh je iskanje »zlate sončne skledice«, ki pade o Jurjevem iz sonca. Čarovno moč naj bi imela tudi zlata »sončna ročka« in čudodelno ogledalce, v katerem si videl vse, kar se godi po svetu...

Vse to so le prispodobne za sončno moč, ki spomladi prebudi zemljo. Jurjevo se je nekoč praznovalo po vsej Sloveniji. Šega je segala od nas tudi na sosednjo Hrvaško. Današnja jurjevanja otrok – pastirjev so le boren ostanek nekdanjega prastarega pomladanskega obredja mladine, fantov in deklet. Ti se zbero ponavadi na Jurjevo nedeljo narežejo in uvijejo tankih trt in nalomijo brezovih vejic, s katerimi ovijejo Zelenega Jurja od nog do glave. Včasih so za Jurja izbrali tudi deklico, ponavadi pa ga predstavlja fant ali možki.

Srečno novo Jurjevo leto

Jurjaši so hodili od hiše do hiše, želeč »srečno novo Jurjevo leto«. V sprevodu je vladalo veselje: obrambno tuljenje in petje deklet, prošnje in vzkliki, trušč in smeh burkežev, ki so zabavali gledalce. Gruča se ustavi pri vsa-

ki hiši, pred katero zapojejo kolednico. Mladi romarji dobijo jajca, špeha in vina, včasih pa tudi kak novc. Zvečer si iz nabranih dobrot pripravijo cvrtja, ki ga do zgodnjih jutranjih ur zalivajo z vinom. Na Gorenjskem je izročilo o takih obhodih sicer neznan, toda poročila pravijo, da je nekoč po vaseh sveti Jurij na konju jahal po polju.

Tudi stara navada na Ježici pri Ljubljani spominja na nekdanje jurjevanje. Na Jurjevo je namreč pripeljal vsak mož svojo ženo v gostilno. Tam so se gostili s krofi, pili in plesali... Jurjevanje pa je bilo na Slovenskem v preteklosti splošno zvezano s kurjenjem kresa, ki mu pripisujejo veliko moč vpračanja sončne moči.

Markova procesija

Na dan sv. Marka (25. aprila) je zima dokončno premagana, čeprav nevarnosti za posevke še ni konec. Že v starih časih so se močno bali plesni in podobnih škodljivcev, zato so stari Rimljani vsako leto na dan 25. aprila pripravili posebne procesije, robigalije. Z darovanjem psa in ovce je bilo posevkom prizaneseno... Krščanstvo je robigalijam dalo drugo vsebino. Postale so del bogoslužja s procesijo, med katero se molijo litanije vseh svetnikov. Markova procesija gre okoli vasi, včasih tudi med vinogradi in njivami, po mestnih ulicah... Njen prvotni in pravi namen je marsikje zablisan. Tako so pravili v Cerkljah pri Kranju, da naj bi procesija odgnala kolero, na Raki naj bi obvarovala ljudstvo kužnih bolezni...

Brsteča narava je v maju že od nekdaj narekovala praznično vzdušje. Do nedavnega sta na dan 1. maja godovala sveta Filip in Jakob, spremeni cerkveni koledar pa je njun god prestavil na 11. maj. Že od nekdaj so se kmetje z zaupanjem obračali nanju. Od strahu pred pozebami in točo so se zatekali k svetnikom in se jima priporočali za lepo vreme na Primorskem, Štajerskem in Dolenjskem. Zlasti na Koroškem so ju visoko cenili, kajti na ta dan niso delali, »strojili«.

Fantovski mesec

Mesec majnik pa je Cerkev posvetila Materi božji, v čast katere se na Slovenskem obhajajo šmarnice. Marijino po-

sebno češčenje v mesecu maju sega že v 16. stol., prve šmarnice pa so v Ljubljani obhajali leta 1851. Pobožnost, ki so jo začeli imenovati po majniških cveticah, so kmalu pričeli opravljati pri kapelah in znamenjih izven cerkva. Med tem je nastajala vrsta ponarodnih šmarničnih pesmi, ki so jih verniki prepevali, zbrani okrog nebeške Matere Marije, pod katere varstvo so se zatekali. Mesec maj pa je bil včasih tudi fantovski mesec. V mnogih krajih na Slovenskem so starejši fantje med koledovanjem sprejemali novince medse, posebno pa so se izkazali s postavitvijo mlaja. Postavljanje mlaja sega že v predkrščansko dobo v čast obnovljene drevesne rasti. Kasneje se je prvotni pomen zabrisal, šega pa so prevzeli mladeniči, ki so začeli postavljati drevo svojim izvoljenkam.

Mlaj do 40 metrov

Do nedavnega so se povsod po slovenskih pokrajinah vasi kosale, katera bo postavila večji in lepše okrašen mlaj. Drevo je bilo včasih tudi do 40 m visoko. Fantje so ga olupili do vršiča, nanj pridrili cvetne vence (včasih tudi narodno ali državno zastavo), deblo pa ovili z bršljanom.

Mlaj je moral proti večeru, ko se je začelo streljanje z možnarji, prepevanje in veseljačenje, že stati. Ponoči pa so ga fantje tudi stražili, kajti nastala bi velika sramota za vso vas, če bi kdo prišel in mlaj podžagal...

Sv. Florijan, ki goduje 4. maja, je bil eden tistih svetnikov, ki so bili našemu kmečkemu človeku najbližje. Podobno ga prikazujejo kot zavetnika z golito v rokah, ko gasi gorečo hišo pod seboj. Sv. Florijanu so se najprej priporočali za rodovitnost, šele pozneje pa za pomoč pri požarih. Tako je postal nasprotnik ognja in zavetnik vode, v okolici Motnika pa so celo menili, da je baje svetnikova zasluga, da kokiši spomladi neso jajca... Tudi vremenski pregovori okoli Florijanovega godu govorijo o požarih in o suši. Na Dolenjskem in v Slovenskih goricah menijo, da bo mnogo požarov, če bo na ta dan jasno, na Koroškem in na Gorenjskem pa si spet želijo dežja, ker da bo potem pritisnila suša...

Mateja Radež

Pred izdajo knjige o zvonovih na Slovenskem (II)

Lepo mi poje ta kamniški zvon

Naj omenim še pomen zvonjenja »večernic«. To zvonjenje ali pritrkavanje tudi v današnjih časih še slišimo, čeprav temu ne pripisujemo kakega posebnega pomena. Večernice zvoniti slišimo ob sobotah ali dan pred praznikom popoldne, v zimskem času ob treh, v poletnem času ob štirih. Naši predniki so ob tem zvonjenju prenehali z delom na polju, na kar so le še počistili po hiši in hlevu, tudi dvorišča so pometli, pa še sami so se umili, da je vse urejeno pričakovalo Gospodov dan.

Tudi ob dnevu zmage v maju leta 1945 se je iz mnogih naših zvonikov oglašalo veselo pritrkavanje. Žal je nekaj let po vojni tedanja oblast zvonjenje prepovedovala. Le malokje pa so te prepovedi spoštovali. Kar precej zvonarjev je zaradi tega moralo plačati kazni, ker so zvonili po več sto let starih navadah.

Še večja in nepopravljiva škoda pa je bila narejena našim zvonovom med prvo svetovno vojno. Vojskujoca se Nemčija je zgodaj spomladi leta 1917 razposlala med ljudi posebne komisije, ki naj bi pobrale izdelke iz barvnih kovin, iz katerih bi ulivali topove. Te komisije so po naših domovih pobrale tudi medeninate kljuge z oken in vrat, bakrene kolčice za gretje vode v štedilnikih in bakrene kotle za kuhanje žganja. Ker se je teh predmetov premalo nabralo, so se lotili snemanja bronastih zvonov iz zvonikov in celo bakreno kritino z nekaterih cerkv, so pobrali (Moravče, Zlato Polje nad Lukovico). Mnogim cerkvam so vzeli kar vse zvonove, po drugih župnijah so pustili po en, navadno najmanjši zvon. V Tunjicah domačini nio pustili komisiji sneti velikega zvona. Kot po čudežu ta zvon ni bil odpeljan, in še danes faranom hvaležno zvoni. Tudi na Homcu je domačinom uspelo obraniti kar velik srednji zvon.

Ponekod so domačini sam sneli zvonove in jih zakopali v zemljo, da so jih ohranili na ta način. V znameniti cerkvi v Crngrobu pri Škofji Loki je vojaška komisija tudi odredila odvzem vseh štirih bronastih zvonov. Tamkajšnji župan se je temu odločno uprl in uspel je. Zvonovi so ostali. Prav ti zvonovi so poznani po tem, da nosijo na sebi ulite napise – prve v slovenščini. Do tedaj so ulivali zvonove z večinoma nemškimi in latinskimi napisi. Žal pa je bil odpeljan najstarejši bronasti zvon v Sloveniji, nekateri pravijo da celo v Evropi, iz 12. stoletja. Svoje domovanje je imel v zvoniku Marijine kapele v Lokvi pri Divači.

Iz dekanije Kamnik je bilo odpeljanih najmanj 84 zvonov. Ko so vojaki 7. februarja 1917 iz zvonika v Suhadolah zmetali na tla vse tri zvonove, so jih morali domačini odpeljati z vozom na kamniško železniško postajo. Pri tem so jih okrasili, kot je navada pri prevozu novih zvonov, ob vozu pa so nosili črno zastavo kot pri pogrebu. Namesto zvonov so v zvonik obesili kar železen kotel, da je vsaj zasilno nadomeščal pravo zvonjenje. Drugi zapis iz tistih časov nam govori o cerkvi Sv. Tomaža na Lokvah v Tuhinjski dolini, ki so ji tudi pobrali vse tri zvonove. Fantič iz vasi je sam napravil trobento iz vrbovega lubja in ob času, ko bi moralo zvoniti, je hodil okrog cerkve in trobil. Za to delo so ga dobre gospodinje nagradile s kosom kruha ali prgiščem suhih hrušk. Da bi ljudje lažje prenesli to žalostno tišino, so v zvonike nadomestili zvonove, in tudi stolpna ura je lahko zasilno udarjala čas. Že pred koncem prve svetovne voj-

ne je livarna na Jesenicah pričela ulivati jeklene zvonove. Da bi iz zvonikov spet normalno zvonilo, in ker ni kazalo, da bi kmalu kje pričeli ulivati bronaste zvonove, so marsikje pohiteli z naročanjem jeklenih zvonov. Pa tudi pri nabavi jeklenih zvonov je bilo dosti težav in čakanja. Zapis v kroniki cerkve Sv. Neže na Selih navaja: »Iz livarne zvonov na Jesenicah je došel dopis, da bodo naročene zvonove preje ulili, če jim pošljemo hrano za delavce. Kolikor je bilo možno, se je ustreglo, med drugim se je poslalo 266 jajc.« Da bi čimprej dobili nove zvonove, so kljub težkim poveljnim časom v župniji pričeli zbirati žito, fižol, suho sadje, suho meso in druge pridelke, ki sta jih na Jesenice odpeljala dva voznika, ko sta šla po nove zvonove.

V letu 1920 so v Ljubljani Strojne tovarne in livarne pričele ulivati tudi bronaste zvonove. Po prvi svetovni vojni so prve bronaste zvonove v dekaniji Kamnik nabavili v župniji Sv. Urha na Vranji peči, s skupno težo 1500 kg; 3. aprila 1920. leta so jih z devetimi pari volov po strmi kolovozni poti peljali iz Tuhinjske doline proti

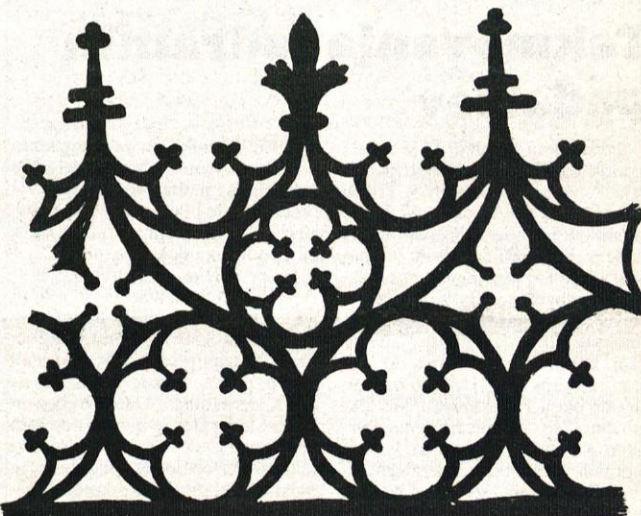
Vranji peči ob slovesnem pritrkavanju v okoliških cerkvah.

In kakšni zvonovi nam danes zvonijo v naši dekaniji? Koliko jih imamo? Kako velike? Poglejmo v popis zvonov. Ta nam pove, da je v zvonikih župnih cerkv, njihovih podružnic in kapele v dekaniji Kamnik obešenih 109 zvonov. Kot stodeseti zvon lahko štejemo še jekleni zvon na spomeniku padlim v prvi svetovni vojni iz župnije Komenda, ki stoji ob ceki v Komendi in je izdelan po zamisli arh. Plečnika. Očitno pa je mojster Plečnik s tem svojim delom napravil spomenik tudi vsem vojnim žrtvovanim zvonovom. Od teh 110 zvonov jih je le 16 ostalo izprve svetovne vojne. Drugih 94 je bilo ulitih že po njej. Od 109 zvonov (brez zvona na spomeniku v Komendi) jih je 105 še usposobljenih za zvonjenje. Večina teh se nam še redno oglašča, nekateri pa žal zelo poredko.

(Kdaj smo zadnjič slišali zvonjenje iz zvonika kapele na Malem grabnu?)

FRANC HVALE

(Nadaljevanje prihodnjic)

Del ornamenta, ki v obliki venca obdaja zgornji rob velikega zvona v Tunjicah.
Višina ornamenta = 120 mm

Nekaj spominov na spomenik padlim v I. svetovni vojni

Eden izmed najlepših spomenikov v Sloveniji je nedvomno v Kamniku. Lokacija je pred starodavno lipo na trikotniku, pred glavnim vhodom na pokopališče, ki ga je prenesel leta 1730 takratni zaslužni župnik Maksimilian Leopold Rasp na Žale iz območja šušenske farne cerkve. Oblikovalca tega spomenika Josip Nikolaj Sadnikar in akadem. slikar Stane Cuderman sta spomenik postavila na samem vogalu pokopališkega zidu. Lok predstavlja mavrico, znak upanja, lepote, ljubezni in miru. Ta lok in vse območje spomenika, okrog lipe pa vse do vhoda, je obzidano z porfirnim kamnom, ki so ga takrat kopali v dolini Kamniške Bistrice v Dedkovem kamnolomu. Pred lokom je velika roka, ki drži meč, zasajen v zemljo, hugenotski simbol, ki pomeni konec bojev. G. Sadnikar je dobro poznal ta simbol in prav zato sta ga oba vkomponirala v spomenik. Izredno lepo kiparsko delo akad. kiparja Kalina je izklesano iz bračkega marmorja, bronasti gladiatorski meč je bil ulit v Ljubljani. Ta meč z zaščitnim ročajem pa predstavlja tudi križ. Roko je takrat klesal poznejši akademski kipar Keršič-Belač.

ni padlih in pogrešanih Kamničanov v letih 1914–1918, vzdana je na vogal pokopališkega zidu. Z notranje strani loka-mavrice je Sadnikar svetoval, naj se vpiše citat škofa Antona Martina Slomška »Mrtvi nas živeti uče«. Tako je ta citat še bolj poduhovil sam spomenik.

Dobro se spomnim, kako sta Cuderman in moj oče pri nas na Šutni načrtovala osnutek spomenika. Cuderman je takrat stanoval v spodnji vili pri očetu.

V tistem času mi je oče na zeleno platno naslikal okostje človeka v naravni velikosti. Nad skeletom je tudi napisal kot na spomeniku na Žalah Mrtvi nas živeti uče!

Spomenik je bil zelo svečano odkrit 1939. leta. Lira je zapela Zorka Prelovca pesem Oj Dobrodo. Med govorniki je bil invalid iz I. svetovne vojne g. Bokalič, uradnik na Glavarstvu v Kamniku.

Spomenik na Žalah je spomin na trpljenje, smrt in ljubezen do tistih, ki so padli ali umrli v I. sv. vojni, zaščiten kot kulturna dedščina mesta. Upajmo, da bo tako lepo vzdrževan, kot je sedaj, tudi v prihodnje.

Lepo je v spomenik vkomponirana dolga kamnita plošča z ime-

Dr. NIKO SADNIKAR

Nekaj za vas, otroci!

Za prijateljsko šolo!

Ker je bilo to srečanje namenjeno zgolj iskanju poti za medsebojno razumevanje učencev, učiteljev in staršev (zato se seveda izpovedim vseh prizadev ne da izogniti), torej prijateljski šoli, so mladi poslanci še predlagali:

- ★ ocenjevanje, v katerem bi sodelovali tudi učenci sami
- ★ določitev pravil za delo v šoli tudi za učitelje
- ★ pisni testi preizkusov znanja naj bodo v skladu z normativi (največ trije na teden in največ eden na dan) in tudi ne zadnje šolsko uro!

Za zaščito prave resnice pa je potrebno tudi zapisati, da učenci pišejo več kontrolnih nalog največkrat po »lastni želji«, ker jim uspe nagovoriti učitelje, da jih prestavijo, kar nemalokrat privede do stiske s časom, ki se najmanj koristi učencem.

Dragi mladi poslanci, ki mislite z lastno glavo!

Ker se zaradi nujne zadržanosti vašega parlamenta ne morem udeležiti, prosim, sprejete te besede:

1. **HURA, ker imate parlament. Naj odgovorni odgovarjajo tistim, ki so njihove odgovornosti najbolj potrebni. Ja, to ste pa vi, otroci, ki plačujete najvišjo ceno ekonomskih, socialnih, kulturnih pa tudi političnih stisk in zdrah. Če bi poslanci res odločali tudi v vašem imenu, bi MORALI delovati drugače. Le vprašajte jih, zakaj nečajo.**

2. **SUPER, da mislite s svojo glavo. Samo svobodno misleči, dvomeči in iščiči ljudje lahko gradijo, ustvarjajo, se veselijo življenja in ljudi. Prav taki pa ste vi – se pravi, tapravi!**

3. **FINO, da imate pogum. Pogum spregovoriti in terjati odgovornost odgovornih. Če se vam zato kdo nasmejuje, je kratke pameti in praznega srca. Prav vi trosite prava semena, prav vi pravilno razmišljate, prav vi ste naš SONEČEK SKUŠTRANI!**

Naj vam dobro gre, v parlamentu in drugje, vaša (zelo) MANCA KOŠIR

Iz otroškega parlamenta (II)

Ah, ta šola!

Mladi poslanci so z veseljem prisluhnili tudi občinskemu poslancu g. Dimitriju Perčiču, ki ga je sodelovanje na otroškem parlamentu za kratek čas vrnilo k njegovim spominom na šolske dni, težave in težavice, ki so jih imeli učenci pravzaprav že od nekdaj. Pozdravil je prizadevanja otrok in odraslih za čim bolj prijazno šolo in obljubil pomoč »ta pravega« parlamenta.

Njegova »diplomatska domislica« je bila (vsaj kar se tiče mladih) v trenutku osvojena. Odslej naprej se bodo namreč vsi zapisniki z otroških parlamentov pošiljali odraslim, tako da jih bodo dobili v petek. Tako bo do ponedeljka dovolj časa za razmišljanje in tudi, da se bosta kakšno razočaranje in jeza »ohladiła«.

Naše sobe dihalo posebno estetiko!

Tako pravijo mladi in starše lepo prosijo, naj jih ne imenujejo »bomba« in naj jih ne pospravljajo po svojem okusu. Kajti če so sobe v neredu, pomeni, da otroci v njih delajo. Mar tudi umazane nogavice sodijo k posebni estetiki? Kje pa, so odvrnili otroci; te se včasih znajdejo zraven čisto po »nesreči«!

Zal je časa za pogovarjanje s starši zmanjkalo, čeprav je bilo srečanje namenjeno tudi temu. Mladim je uspelo izpovedati le še to, da cenijo starše, ki jim zaupajo, ki spoštujejo njihove skrivnosti in s slabim zgledom ne rušijo dobrih besed. Radi vidijo, če jih kdaj tudi pohvalijo in izpolnijo svoje obljube (ki jih največkrat izrečejo, da bi bil v hiši mir). A kljub vsemu čutijo, da jih imajo radi in zato jih imajo nadvse radi tudi otroci.

Ena od mamic je pripomnila, da bi šola morala vzpodbujati tudi nadarjenost otrok. Veliko večje vzpodbude in priznanja je deležen otrok s tehnično, matematično nadarjenostjo kot umetniško. Pomembno je, da tudi učitelj vzpodbuja primarno otrokovo nadarjenost. Ni pozabila tudi pohvaliti tovarišice, ki učenčeve spise komentira, saj tako otroka natančno poučuje, kaj je dobro in kaj bi bilo lahko boljše.

»Starši smo bili na tem srečanju potisnjeni v kot,« je menil eden od staršev, »čeprav imajo prav starši primarno vlogo pri odraščanju otrok.« Menil je, da imajo otroci v marsičem prav, kar pa hočemo

odrasli s svojo avtoriteto nekako zabrisati. »Vsekakor premalo poslušamo otroke,« je še dejal; ob njegovih besedah pa smo sklenili, da bomo morali posvetiti naslednje srečanje par v pogovoru med otroki in starši.

IVANA SKAMEN

Otroci si želimo kruh, ljubezen in dobroto

Le zakaj se morajo dogajati vojne: diplomatske in tiste prave, krvave in uničujoče? Kako mora civilizirani in kulturni človek na pragu tretjega tisočletja ubijati sočloveka zaradi materialnih dobrin in denarja? Že res: tudi sama si kdaj zaželim več tolarjev, še posebno zdaj, v teh hudih časih, ki tarejo novopečeno državo Slovenijo. A da bi zaradi tega uničila življenje, človeka... »NIKOLI.«

Ljubezni in dobrote pa dostikrat manjka tudi zdaj, v naših družinah. Ponekde pa tudi kruha, kar je še najbolj žalostno. Le kaj nam bodo računalniki in vsa civilizacija, če pa ponekod primanjkuje kruha, hrane in vode. Zelo pogosto se zgodi, da kdor ima eno, nima drugega. Tako v bogatih družinah ne kažejo nobene ljubezni drug do drugega, v revnih pa imajo ljubezni in sreče veliko in do prepirov pride le redkokdaj. Filmska idila, boste rekli: A dostikrat tudi filmske idile prikazujejo resnično življenje.

Nemalo pa poznam takih družin, kjer se zakon razdre že, ko so otroci še čisto majhni. Oče in mama prepogosto pogledata pregloboko v kozarec, zanemarjata sebe in svojo družino, prepuščata otroke cesti in šoli. In potem res ni čudno, da zrastejo ti otroci v odrasle ljudi, komunicirajo z vsemi okoli sebe, kot so starši z njimi, ne znajo ne ljubiti ne spoštovati. Ravno zato je pomembna ljubezen v družini, spoštovanje in dobrota. Kruh pa lahko pridelamo le z delom, varčnostjo in pridnostjo.

Svet se tehnično izboljšuje, čustveno pa drvi v prepad. Ko si bodo pa predsedniki in voditelji vseh držav prebrali Pavčkov verz z naslovom: TREBA JE MNOGO PREPROSTIH BESED, KAKOR: KRUH, LJUBEZEN, DOBROTA, se nad njim zamislili in ga začeli uresničevati, bodo zavladali mir, ljubezen, sreča.

Nataša Hribar, 8. b

Tekmovanja jadrlnih padalcev

S prihodom pomladi se je začela sezona tekmovalnih jadrlnih padalcev. Sončni dnevi nudijo že dovolj dobre termične pogoje, da lahko jadrlni padalci opravijo prve daljše prelete. Po vzoru podobnih tekmovalij v tujini se je tudi pri nas uveljavilo tekmovalje jadrlnih padalcev najvišjega ranga, ki mu padalci rečejo tudi LIGA. To je sklop tekmovalij, ki potekajo od marca do septembra, letos pa naj bi bilo organiziranih okoli 15 tekmovalij. Ta tekmovalja so izključno namenjena pilotom – tekmovalcem, saj letanje v pravih termičnih razmerah zahteva veliko znanja, izkušenj, pa tudi »treninga«. Na teh tekmovaljih se pomerijo res naboljši piloti, ki morajo imeti tudi konkurenčno opremo, to pa pomeni vrhunsko jadrlno padalo, variometer, višinomernik, itd.

V ligi tekmuje ker 11 članov Poleta iz Kamnika, in tako smo po številu tekmovalcev in po organiziranosti najmočnejša klubska ekipa. Ker je tekmovalna oprema zelo draga, so nam na pomoč priskočili pokrovitelji, ki so nekaterim tekmovalcem primaknili kar precejšnjo vsoto pri nakupu padala. Firma Novi Graniti iz Stranj je prevzela pokroviteljstvo nad Janezom Benkovičem, firma Air Systems pa nad Petrom Slaparjem. Robiju Čebularju je pri nakupu padala pomagala Zavarovalnica Triglav, podjetje

Urko iz Kamika pa je primaknilo precejšnjo vsoto za nakup čelad in rešenjnih padal. Brez pomoči omenjenih bi bilo precej težje nabaviti konkurenčno opremo, ki je eden od pogojev za dobre rezultate.

Na prvi tekmi, ki je bila na Potoški gori nad Preddivorom, so morali tekmovalci preleteti 31 kilometrov dolg prelet s štirimi obratnimi točkami. Disciplino so v celoti opravili trije piloti kamniškega kluba, in sicer Maks Humar, Dule Orehek in Peter Slapar, ter se uvrstili pod sam vrh razvrstitve. Drugi kamniški tekmovalci so leteli solidno in se uvrstili med prvo polovico nastopajočih. Tudi na drugi tekmi, ki je bila na Kriški gori, so prelet, dolg 16 km (slabi pogoji) z dvema obratnimi točkama, opravili trije piloti iz Poleta, in sicer Humar, Orehek in Bojan Uršič. V skupni razvrstitvi imamo po dveh tekmovaljih med prvo dvajseterico kar štiri tekmovalce.

Omeniti velja tudi dejstvo, da so nekateri piloti še zelo mladi in jim letošnji cikel tekmovalij pomeni predvsem pripravo in nabiranje izkušenj za prihodnje sezone.

Kamniški jadrlni padalci veliko pričakujejo od dvodnevne tekme na Veliki planini, ki je marca zaradi neprimerne vremena odpadla, na sporedu bo konec aprila ali v začetku maja.

D. O.

Ekipa kamniških jadrlnih padalcev

Obvestilo velja vsem ljubiteljem smučarske gimnastike (rekreacije).

Vadba v telovadnici je končana, zato vas vabimo na nadaljevanje kondicijskega treninga vsak ponedeljek od 18. ure naprej.

Zbirno mesto je na gradu Zaprice (muzej).

Na vrhovih sveta

Pri Mladinski knjigi je izšla knjiga **O SLOVENSKEM ALPINIZMU**. Ob izidu knjige je Tone Škarja dejal: »Nihče ne bi bil tako visoko, če ne bi stal na ramenih drugih?« S tem je najbolj preprosto razložil dejstvo, da alpinizem, kot izredno individualen šport, vsebuje ogromno kolektivnega in minulega dela, očem pogosto nevidnega.

Knjiga je zbornik alpinističnih zgodb, a hkrati oris prostora, prelet zgodovine, ovrednotenje dosežkov, je nekakšen obračun dobe, katere tri desetletja so že zgodovina, ki pa neprekinjeno in živo prehaja v največje alpinistične dosežke zadnjih let; je veličasten pregled nad alpinizmom, ki se nam je zgodil po višinah in širinah sveta od Arktike do Nove Zelandije, od obeh konic Amerike do Osrednje Azije. Gotovo je knjiga o osebnih doživetjih z več dramatičnosti, več osebnega pričevanja, ker je to piramida, kjer je vsak kamen samostojna zgoščena zgodba o vzponih in padcih, o življenju in smrti, o želji in sreči, a šele vsi skupaj govore o nekem velikem, višjem in širšem dogajanju. Poleg tega je to tudi enciklopedija slovenskega alpinizma po vsej širini zemeljske oble.

Knjigo sta uredila Franci Savenc in Marjan Krušič. Posamezne članke je napisalo 33 avtorjev, še veliko več je bilo fotografov, katerih sveto je uredil Stane Klemenc.

Knjiga je izšla ob 100-letnici slovenskega planinskega društva in bo gotovo zavzela vidno mesto na polici slovenskega gorniške besede.

M. P.

Balinarji Virtusa uspešni

Balinarji dupliškega VIRTUSA, ki so se preteklo sezono uvrstili na 3. mesto v republiški ligi, so uspešno začeli novo tekmovalno sezono v II. ligi vzvod.

V prvem kolu so na domačem igrišču premagali ekipo ljubljanske Ilirije z 2:0. Manj športne sreče pa

so imeli 2. maja v Škofji Loki, kjer so jih člani LOKE 1000 presenetili z mehkim igriščem. V soboto, 16. maja, se bodo spet srečali na domačem igrišču z balinarji Partizana iz Trbovlje.

Na sliki: Prvo moštvo Virtusa po tekmi z Ilirijo.

F. S.

Planinski kotiček

Uvodna tekma slovenskega pokala

Pokal Slovenije za mlade plezalce organizira Podkomisija za športno plezanje pri Planinski zvezi Slovenije, tekmovalja pa prirejajo alpinistični odseki. V letošnjem letu se bodo najmlajši slovenski plezalci pomerili na osmih tekmovaljih in po lanskoletnih izkušnjah je bilo pričakovati množično udeležbo plezalcev iz vse Slovenije.

Alpinistični odsek Kamnik je 11. 4. 92 priredil prvo tekmo pokala, na kateri se je pomerilo več kot 110 slovenskih plezalcev, razdeljenih v štiri starostne kategorije, in sicer cicibane, mlajše in starejše pionirje ter kadete. Smeri so prilagojene njihovim sposobnostim, težke pa so od 6+ za najmlajše do 8 za najstarejše. Na tekmovalju se kot rezultat šteje najvišji doseženi opredek v smeri. Če več tekmovalcev doseže vrh smeri, se pomerijo v težji, superfinalni smeri. Mlajši dve kategoriji sta pri plezanju varovani v vrvo od zgoraj, medtem ko starejši pionirji in kadeti plezajo po merilih članskih tekmovalij.

Rezultati, Cicibane: 1. Špela Markelj – Žiri, Cicibani: 1. Blaž Rant – Škofja Loka; M. pionirke:

1. Katja Špehar – Tržič; Ml. pionirji: 1. Tomaž Jevšnik – Velenje; Pionirke in kadetnje: 1. Rebeka Poček – Radviljica; Pionirji in kadeti: 1. Gregor Šeliga – Velenje; 2. Uroš Perko – Kamnik.

Kvaliteta kamniških športnih plezalcev se je v zadnjem času močno dvignila, zlasti po zaslugi nekaterih mlajših plezalcev. V ospredju je Uroš Perko, od katerega tudi v letošnji sezoni pričakujemo zelo dobre rezultate. Na tekmovalju pa je s četrtem mestom v najstarejši kategoriji prijetno presenetil Uroš Jeras, za katerega je bil to njegov prvi nastop na tovrstnih prireditvah.

Organizacija takšnih prireditev zahteva poleg velikega števila prostovoljnih ur dela članov AO tudi veliko finančnih in materialnih sredstev. Tokrat sta nam priskočili na pomoč kamniški podjetji Kemo-stik in trgovsko podjetje Kočna, za kar se jim najlepše zahvaljujemo. Kamniški alpinistični odsek pa čaka jeseni še mnogo zahtevnejša naloga, saj bomo prvič priredili tudi člansko tekmovalje za slovenski pokal.

MATJAŽ WIEGELE

JEANS CLUB PALMAS

Na Staletovi 25 (nasproti SKG)

– kavbojke in jakne Diesel

– poletne majice vseh barv

Odperto od 13. do 20. ure, ob sobotah od 8.30 do 13. ure.

PALMAS PALMAS PALMAS

Ustanovitev planinske sekcije v Komendi

Slovenija je dežela, ki ima poleg nižine na skrajnem severovzhodu predvsem veliko gričevja v osrednjem delu, bolj pa, ko gremo proti severu, višje se vzpenjamo, zato ne čudi, da je planinstvo najmnogičnejša dejavnost, s katero se ukvarjamo v prostem času.

Veliko planincev je tudi v Komendi in njeni okolici, zato smo se odločili, da ustanovimo svojo planinsko sekcijo v okviru Planinskega društva Kamnik.

Ustanovnega zbora planinske sekcije Komenda, ki je bil 20. februarja, so se poleg krajanov udeležili tudi predsednik PD Kamnik Slavko Rajh, odbornica Marija Golob ter načelnik propagandnega odseka Stane Simšič.

Na sestanku odbora sekcije 10. marca smo izvolili za predsednika Milana Šinkovca, njegov namestnik je France Štern, blagajnik Peter Zmrzlikar, tajnica Darja Jenko, za stike z matičnim planinskim društvom pa sta zadolžena France Vidmar in Darja Jenko. Prav tako smo se dogovorili za program dela sekcije, in sicer je najpomembnejša vzgojno-izobraževalna akcija, organizacija planinske šole na osnovni šoli; dobro bi bilo, če bi v bližnji prihodnosti opravil še kdo tečaj in izpite za planinske vodnike.

Za tekoče leto smo sestavili tudi program planinskih pohodov, in sicer: MAJ Klek – Golica

JUNI – Storžič ali Jakob – Sr. vrh – Mali Grintovec

JULIJ – Koštnikov turn

AVGUST – Kriški podi (2 dni)

Razor – Pihavec – B. Gamsovec

Stenar – Križ

Triglav

SEPTEMBER – Raduha

OKTOBER – Peca

NOVEMBER – Veliki vrh – Kladivo

DECEMBER – V neznanu

Planinci, ki se želijo udeležiti še več pohodov, se lahko vsak teden pozanimajo pri Francu Vidmarju na Gmajnici.

Nismo pozabili, da tudi šolarji zelo radi zahajajo v gore, zato smo tudi zanj sestavili seznam pohodov:

MAJ – Polhograjska grmada

JUNI – Kriška gora

SEPTEMBER Govejek – Osovnik

OKTOBER – Lubnik

Sneg po hribih že naglo kopni in tudi dnevi so vsak dan daljši, zato za konec lahko rečem: le hitro pot pod noge in srečno.

DARJA JENKO

Družina je domovina srca

Časopisni stolpci, televizijske oddaje, okrogle mize, medsebojni pogovori se zadnje mesece sučejo okoli DROGE. Odnos do zlorabe drog izraža našo negotovost v zvezi s to temo, sooča pa nas tudi z marsikatero neprijetno resnico o nas samih. Nekaterim se zdi, da se pretirava z obveščanjem, da so senzacionalistični članki tudi reklama za drogo. Glede na razširjenost pojave pa je potrebno dobro informiranje, saj je znanje pot do boljšega razumevanja, to pa pogoj za oblikovanje odnosa. Tam, drugje, je postalo – tukaj, pri nas.

Droga je snov, ki zaradi svojih učinkov na človeški organizem spreminja razpoloženje, vedenje, zavest uživalca. Glede na družbeno nevarnost sta v naši državi še vedno najbolj problematični psihoaktivni snovi alkohol, nikotin.

Alkohol je največji uničevalec družin, zakonskih zvez na Slovenskem, soudeležnik pri velikem številu prometnih nesreč (na leto izgubimo na cestah 1 razred otrok), samomorov. Slovenija spada med 10 najbolj obremenjenih držav na svetu po primerjavi potrošnje alkohola in umrljivosti za alkoholno jetrno cirozo. Dolgotrajno uživanje alkohola privede do odvisnosti, telesnih in duševnih posledic (okvara jeter, trebušne slinavke, srca, kože, živčevja, želodca, spolovil, slabše telesne zmogljivosti, osebnostnih in psihiatričnih sprememb). Odrasel pivec lahko ostane zmeden, če si izdela neškodljiv pivski, predvsem pa življenjski slog, ki ga bo varoval pred odvisnostjo. Kako lahko otrokom pomagamo reči NE alkoholu? Dr. Zihherl, avtor knjige »Kako se upremo alkoholu«, navaja 7 pomembnih korakov:

– pogovor z otrokom o alkoholu (v pravem trenutku, o večji škodljivosti za mlad organizem, ...)

– prisluhniti svojemu otroku (poslušati ga, sporazumevati se z njim)

– pomagati otroku, da bo imel dobro mnenje o sebi (samospoštovanje lahko ubrani človeka pred zasvojenostjo; kadar se z otrokom ne strinjate, kritizirate njegovo vedenje – ne njega;

pohvalite njegov trud, pokažite, da ga imate radi)

– pomagati otroku razviti primerne vrednote v življenju

– biti dober vzor (če želite ali ne – ste njegov vzor)

– pomagati otroku vzdržati pritisk vrstnikov

– spodbujati zdrave, ustvarjalne dejavnosti (ki ga bodo zanimali, ob katerih bo užival, pri katerih bomo z njim sodelovali).

Teh nekaj korakov je dokaz, kako pomembna je družina, vzgoja, ki jo otrok potrebuje za odraščanje, zorenje.

»S tem imam izkušnje, ker moj oče pije in velikokrat je dobil krče. Tudi v bolnišnico je že šel in bi kmalu umrl. Zato mislim, da bi moral kdo kar prekiniti, toda to je težko.« (hči, 13 let)

S kajenjem se prav tako srečujemo na vsakem koraku; starostna meja, ko mladi začnejo, se znižuje, kadi vse več deklet, otroci so izpostavljeni tudi škodljivemu pasivnemu kajenju. Kadilci se ne rodimo. Začne se ponavadi z radovednostjo, družbo sovostnikov. 75% otrok strašev kadilcev kadi, najmočnejši vpliv razvade staršev na odločitev

otrok je ob prehodu s poskušanja na redno kajenje. Povečuje se število obolelih, vse več je pljučnega raka. (Lani je bilo v našem dispanzerju za pljučne bolezni odkritih 18 novo obolelih, od katerih jih je 11 umrlo, v Sloveniji pa umre zaradi posledic kajenja 1300 ljudi, od tega 800 zaradi pljučnega raka).

Kajenje je – ob nepravilni prehrani, pomanjkanju gibanja in stresnih situacijah vsakdana – razlog za vse več obolenj srca in ožilja, prezgodnjo smrt. Spremeniti bi se moral odnos do kajenja (pravica nekadilcev do čistega zraka, prepoved reklamiranja, javnim delavcem naj bo to razvada, s katero naj se navzven ne ponašajo ...). Tobak je zelo zasvajajoč, zato je najboljša preprečevanje – ne začeti kaditi.

»Ko pomislim na cigarete, mi je grozno, ker že doma starši kadijo, zato jih zmeraj prepričujem, naj nehajo vsaj zaradi mene.« (sin, 15 let)

»Ko se gremo Človek ne jezi se, tako kadijo, da me začnejo oči peči in se jih grem sprat z vodo. In to me presneto moti (sin, 14 let)

Uživanje vse več raznovrstnih tablet (proti bolečinam, za umiritev, boljše počutje), pogosto v kombinaciji z alkoholom, se je zelo razmahnilo. Okrog 20% dializnih bolnikov s končno odpovedjo ledvic je prav posledica uživanja tablet proti bolečinam. Zlorablajo se tudi snovi, ki jih uporabljamo pri vsakodnevnem delu (lepila, topila, razredčila).

Povečuje pa se uporaba nedovoljenih, »nevarnejših« drog – marihuane, hašiša, heroína, tudi že kokaina, povečala se je njihova dostopnost. Niso več redki smrtni primeri zaradi predoziranja, širi se val kriminalitete, nasilja, prostitucije, vse več je tudi okuženih in obolelih za aidsom.

»Sem športnik, in mislim, da šport in opojne snovi ne sodijo skupaj. Pretrese me tudi srhljiv konec uživalcev.« (učenec, 15 let)

»O tem ne premišlujem PRE-VEČ. Sem velik ljubitelj skupine NEW KIDS ON THE BLOCK in moj najljubši pevec je JOE, ki je v eni od anket izjavil tole: »Ne pijte alkohola in hodite redno

v šolo in ne predajte se ulici, TAKO SE BOSTE izognili ALKOHOLU IN MAMILOM.«

Držim se tega. (učenka, 14 let)

Vsi ljudje so od česa odvisni, nekateri od ljubezni, zakonskega partnerja, družine, dela, športa, to nas polni in osrečuje. Kdor pa izbere drogo, izbere nesvobodo. Mladi morajo imeti izbiro – ponudimo jim pravo: ZDRAV ŽIVLJENJSKI STIL.

P. S.: Razmišljanja mladih so iz anonimne ankete od 6.–8. raz. z domžalske OŠ, kjer so bila postavljena vprašanja o kajenju, uporabi mamil, pa tudi o tem, kaj mladi mislijo o teh razvadah. Staršem, vzgojiteljem, pedagogom, pa tudi vsem, ki preko parlamentarnega sistema odločajo o naši nadaljnji poti, toplo priporočam naslednjo literaturo:

Doc. dr. Zihherl: Kako se upremo alkoholu.

Prof. dr. Milčinski s sodelavci: Droga v svetu in pri nas

Prof. Tomori: Pot k odraslosti Marinka Kunc: Postaja Death Seminar o delu z mladostniki (nov. 1991); Zloraba drog

DR. MIRA AZMAN

Matična knjižnica mestu v ponos

Matična knjižnica Kamnik predstavlja za Kamnik pomembno kulturno in izobraževalno institucijo. Ima dolgoletno tradicijo, njene korenine pa segajo v daljino preteklost, v prejšnje stoletje.

Sedanja Matična knjižnica, ki je bila ustanovljena 1949, je naslednica nekdanje Delavske in Ljudske knjižnice. Delovala je v prostorih nad Kavarno, kasneje v samostojnem objektu na Kolodvorski ulici v bližini zgoranje železniške postaje vse do lanskega junija, ko se je vselila v sedanje namensko obnovljene prostore starega zdravstvenega doma.

Kakšno vlogo ima Matična knjižnica danes, kako je organizirano delo in kaj vse je še potrebno postoriti, da bo knjižnica v polnem »zagonu«, nam je ob obisku razlagala ravnateljica Saša Kos, diplomirana zgodovinarica, ki ima zahtevano strokovno izobrazbo iz knjižničarstva.

HITER RAZVOJ KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI

Potrebe v knjižnici so rasle hitreje od možnosti, zato smo nadvse zadovoljni, da je bila sprejeta odločitev o izgradnji lastnih, sodobnih in funkcionalno urejenih prostorov. Še bolj pa smo bili zadovoljni, ko smo se junija 1991 lahko preselili v te lepe prostore. Sredstva, vložena v modernizacijo knjižnice, bodo Kamniku bogato povrnjena in so zelo bogato naložena. Že prvi rezultati to zgovorno izpričujejo, je povedala zadovoljna sobesednica.

Po ogledu prostorov, polnih knjižnih polic, lahko brez pretiravanja povemo, da so novi prostori velika pridobitev, da je njih

večji del že funkcionalno urejen, le nekaj prostorov še čaka na opremo. Površina knjižnice, 1339 m², bo z opremljenostjo večnamenske dvorane in montažo računalniške opreme v celoti izrabljena. Knjižnica bo poslovala po najbolj sodobnem načinu. Že dosedanja funkcionalna opremljenost je dobila najboljšo oceno. Prostori ustrezajo zahtevanim standardom za knjižnice, zato tudi iz republiških virov prejema 60 do 70% potrebnih finančnih sredstev za nakup novih knjig.

Matična knjižnica ima: **oddelek za odrasle**, ki vključuje beletristiko in strokovno literaturo in ima nad 20000 knjižnih enot.

Pionirski in čitalniški oddelek sta prav tako že delujoča, **oddelek obdelave** pa je v zaključni fazi.

Knjižnica ima cca 73.000 različnih knjižnih del. Večina njih je namenjena izposoji, le redke knjige in strokovno literaturo pa je moč uporabljati le v čitalnici.

Po preselitvi v nove prostore obisk naglo narašča. Podatki kažejo, da je knjižnico v letu 1990 obiskalo 54.134 ljudi, v letu 1991 pa 64.206, od tega se je obisk strokovnega oddelka od 1990, ko je bilo 8217 obiskovalcev, povečal na 15962 v letu 1991. Obisk v čitalnici se je zvečal na 415% indeksnih točk. Pri tem je potrebno povedati še to, da je knjižnica poslovala v 1991 letu komaj dobrih 6 mesecev (zaradi selitve).

MATIČNA KNJIŽNICA ORGANIZIRA ŠE DRUGE AKTIVNOSTI

Čitalnico uporabljajo študentje, dijaki in mnogi drugi. Tu si med drugim lahko ogledajo vse dnevno časopisje, strokovno literaturo in druge zanimivosti. Tudi pionirski oddelek beleži vidno povečanje obiska. Leta 1990 je

bilo 2443 obiskov, v letu 1991 pa že 5529 oziroma 226%.

V knjižnici ni organizirana le izposoja knjig. Delo je zastavljeno mnogo širše. Vseh 8 strokovnih delavcev knjižnice, ki imajo tudi vsi knjižničarsko izobrazbo, zelo dobro opravlja svoje kulturno poslanstvo.

Vsak drugi torek v mesecu pripravljajo uro pravljic, ki jih pride poslušat do 20 in več otrok. Nanje vabijo mladinske pisatelje. V naslednjih dneh bo prišel skladatelj in pisatelj Janez Bitenc.

Knjižnica organizira predstavitev novih knjižnih izdaj. V zadnjem času sta bili to knjiga D. Artičarja, Lepa vrata Tuhinjske doline in Kamnika, in knjiga Komenda, ki jo je pripravila skupina komendskih intelektualcev.

Pripravili so razstavo akad. slikarja Dušana Lipovca, zvrstile pa so se tudi še druge razstave za odrasle in pionirje.

Na ogled kamniške knjižnice prihajajo razne strokovne ekskurzije.

S finančnimi sredstvi ne stojijo najbolj, pa so kljub temu leta 1990 kupili 1761 knjig, v letu 1991 pa že 4665; beletristike po 7 izvodov, strokovnih del pa po 4 izvode.

Občinski proračun pokriva osebne dohodke zaposlenih in zagotavlja sredstva za investicije, sama izgradnja oziroma obnova

objekta pa je bila financirana iz prispevne stopnje in drugih sredstev.

Knjižnica ima dislocirane enote: v Domu upokoencev, na Duplici, Šmarci, Komendi, v pripravi pa je na Lazah.

Uradnega odprtja Matične knjižnice še ni bilo, ker vsi prostori še niso popolnoma opremljeni, to se bo zgodilo v naslednjih mesecih.

KULTURNO POSLANSTVO

Kulturno poslanstvo knjižnice se vedno bolj krepi, o čemer govorijo konkretni podatki o izposoji in številu obiskov, zato smo lahko prepričani, da bodo vložena sredstva obrodila bogat sad, nam je na koncu pogovora zagotovila ravnateljica Saša Kos.

Vse barvitosti in raznolikosti življenja v novih pogojih knjižničarstva na Kamniškem ni mogoče zajeti v enem samem prispevku, zato je predstavitev Matične knjižnice v tem glasilu le skromen poskus bralcem Kamniškega občana posredovati nekatere najpomembnejše podatke. Najbolj pa bralcem priporočamo, naj si knjižnico ogledajo osebno; prav gotovo bodo postali njeni stalni gostje.

STANE SIMŠIČ

TRGOVINA Z BARVAMI, LAKI, LEPILI, ČISTILI IN PRIBOROM

na Steletovi 25, v Kamniku
tel. in faks: 812-511

PRI NAS SPET NEKAJ NOVEGA!

ca 600 različnih nians avtolakov COLOMIX pripravimo na naši novi mešalni aparaturi.

Odprto od 8. do 12. in od 14. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure. Material brezplačno pripeljemo na dom.

SE PRIPOROČAMO!

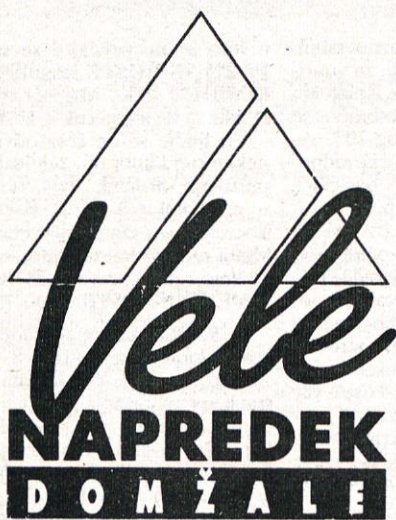
BEGUNCI IZ BOSNE IN HERCEGOVINE

Vedno ostrejši so vojaški spopadi na ozemlju Bosne in Hercegovine, vedno številnejše in nove so žrtve. Mnogi bežijo pred uničenjem in morijo.

Tudi Kamnik je v zadnjem času preplaval val beguncev. Po podatkih Občinske organizacije RK Kamnik jih je na tem območju že okoli 200. Številčno stanje se iz ure v uro spreminja.

Večina beguncev je nastanjena pri sorodnikih, prijateljih in znancih, del pa je v republiškem nastanitvenem centru.

S. S

BLAGOVNICA VELE DOMŽALE

Odprto vsak dan od 7.30 do 20. ure, ob sobotah od 7.30 do 13. ure

- ženska in moška pomladna oblačila — prodaja na 4 čeke, brez obresti
- prodaja koles na 3 čeke — pri plačilu z gotovino 10% popusta
- velika izbira pohištva — popusti proizvajalcev do 30%
- stalne akcijske prodaje prehrabnega blaga po diskontnih cenah

Za vse blago so na volj potrošniška posojila: polog 30% in še dva obroka brez obresti.

Do 30. maja dobi kupec za vsak nakup nad 1.000 SLT v vseh naših prodajalnah kupon, ki bo izžrebancu prinesel nagrado

R 5 campus

Veliko parkirišče.

Obiščite tudi našo
mini blagovnico Zarjo
v Mengšu!

MALI OGLASI

zamenjam za dvosobno stanovanje z doplačilom. Tel. 815-361.

Hišo na lokaciji Domžale—Kamnik kupim ali zamenjam za stanovanje (z doplačilom). Tel. 811-238.

Dvosobno, delno opremljeno stanovanje za Zikovi (66 m²) prodam ali zamenjam za manjše. Tel. 727-474 od 17. do 18. ure.

Prodaja 5-tedenskih puranov za nadaljnjo rejo. Suhadole 12, Komenda.

KS Srednja vas proda na Lokah, v novem naselju, več gradbenih parcel po 20 m². Informacije po tel. 847-159 ali 832-703 Koncilja.

Zazidljivo parcelo ali manjšo hišo, lahko nedograjeno, kupim ali

Enosobno komfortno stanovanje, 1. nadstropje, na Zikovi, prodam. Tel. 345-974.

Brako prikolico za kampiranje prodam. Tel. 815-361.

Inštruktor z dolgoletnimi izkušnjami inštruiira matematiko, fiziko in kemijo za osnovne in srednje šole ter fakultete. Tel. 831-988.

Obvestilo

Prepovedujeva kakršnokoli uporabo in uničenje zaščitene solastniške Zavasnikove kmetije na Markovem 15. Marko in Marija Zavasnik, Markovo 15, Kamnik.

POROČILO O MATIČNIH DEJSTVIH ZA MESEC APRIL 1992

SMRTI:

- Alojzij ŽEBALJEC, upokojenec s Podhruške 4, star 68 let
- Terezija OVČIN, upokojenka iz Kamnika, Novi trg 30, stara 87 let
- Francišek JARC, upokojenec iz Ljubljane, Kvedrova 1, star 89 let
- Karol STAROVASNIK, upokojenec iz Podstudenca 5, star 70 let
- Helena JERAS, gospodinja iz Gabrovnice št. 3, stara 67 let
- Terezija SUŠNIK, soc. podpiranka s Krivčevega 17, stara 89 let
- Angela STRAJNAR, os. upokojenka iz Ljubljane, Hruševska cesta 24, stara 83 let
- Ludovik BARAGA, upokojenec iz Kamnika, Jurčičeva 6, star 81 let
- Helena URŠIČ, druž. upokojenka iz Kamniške Bistrice 4/B, stara 66 let
- Pavla SLAPNIK, os. upokojenka iz Zapog št. 5, stara 76 let
- Ana JÜNGLING, os. upokojenka iz Mekinj, Neveljska pot 26, stara 88 let
- Klara JAPELJ, posl. knjigovodnica iz Ljubljane, Na Jami 5, stara 52 let
- Ivana RAIGELJ, upokojenka z Duplice, Jakopičeva 28, stara 78 let
- Vincenc POGLEDNIK, delavec iz Kamnika, Trg svobode 4, star 47 let
- Janez ŠTOR, inv. upokojenec iz Motnika 51, star 61 let

POROKE:

- Jože PEČEČNIK, direktor iz Šmarce, in Dušana MILISAVLJEVIČ, računovodja iz Šmarce
- Janez KLEMENC, gozdar iz Laniš, in Urška TROBEVŠEK, saldakontist iz Tunjskega Mlake

Ljubljanska 21/a
Duplica pri Kamniku

V KAMNIKU SE NEKAJ DOGAJA...

S ponosom odpiramo prvo zasebno hišo s celovito ponudbo v Sloveniji!
V njej so zbrani podjetniki in obrtniki, ki s svojimi izkušnjami že dolgo sodijo v Evropo!

Dejavnosti: delikatesa, drogerija, pohištvo, dekoracija, predmeti za gospodinjstvo, darila, knjigarna in papirnica, cvetličarna, usnjena galanterija, konfekcija za vse generacije, metrsko blago in drobna galanterija, športna oprema in oblačila, menjalnica in bistro...

Odprtje bo 21. maja!

PRISRČNO VABLJENI!

GOSTILNA MLAKAR

Ljubljanska 40
Kamnik — Duplica
Tel. 812-758

zaposli
natakarja ali natakarico
s prakso v strežbi hrane.

EKOLE!

To je Vaša avto šola

V Kamniku na Kidričevi 58 (pri IDEJI) je naša pisarna.
Oglasite se vsak dan od 9. do 11. in 15. do 17. ure. Ne bo vam žal!

Na osnovi 38. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. l. SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86)

vabimo vse zainteresirane, da se udeležijo

JAVNE OBRAVNAVE

osnutka odloka
o prostorskih ureditvenih
pogojih občine Kamnik

Za območje urbanistične zasnove Komenda-Moste (KS Komenda, KS Moste, KS Križ) bo javna obravnava v ponedeljek, 25. 5. 1992, ob 18. uri v prostorih Društva upokojencev Komenda, Glavarjeva 104.

Za območje urbanistične zasnove Kamnik (KS Podgorje, KS Duplica, KS Šmarca, KS Volčji Potok, KS Vranja Peč, KS Perovo, KS Novi trg, KS Zaprice, KS Center, KS Mekinje, KS Tunjice, KS Nevilje) bo javna obravnava v torek, 26. 5. 1992, ob 18. uri v sejni sobi Skupščine občine Kamnik, II. nadstropje.

Za območje urbanistične zasnove Stranje (KS Kamniška Bistrica, KS Godič, KS Črna) bo javna obravnava v sredo, 27. 5. 1992, ob 18. uri v prostorih OŠ Stranje, Zgornje Stranje 22.

Za območje urbanistične zasnove Tuhinj (KS Srednja vas, KS Pšajnovica, KS Sela, KS Šmartno, KS Špitalič, KS Tuhinj, KS Motnik) bo javna obravnava v četrtek, 28. 5. 1992, ob 18. uri v prostorih Doma krajevne skupnosti v Šmartnem.

Osnutek odloka o prostorskih ureditvenih pogojih občine Kamnik (tekstualni in grafični del) bo javno razgrnjen v stavbi Skupščine občine Kamnik, II. nadstropje, ter v prostorih javne obravnave navedenega dne.

Javna razgrnitev traja 30 dni; prične pa se 8. maja 1992.

Pripombe se lahko zapišejo v knjigo pripomb v prostorih razgrnitve oz. se v pisni obliki posredujejo Zavodu za urbanistično načrtovanje občine Kamnik, Titov trg 1.

Javna razgrnitev osnutka prostorskih ureditvenih pogojev občine Kamnik

V mesecu maju oz. juniju bodo javno razgrnjeni prostorski ureditveni pogoji občine Kamnik.

Izvršni svet skupščine občine Kamnik je na svoji seji dne 15. 4. 1992 ugotovil, da je osnutek prostorskih ureditvenih pogojev pripravljen v takšni meri, da ga je možno javno razgrniti.

Mogoče je primerno, da uvodoma seznanimo širšo javnost, kaj sploh so prostorski ureditveni pogoji (PUP) in kaj je njihov osnovni namen.

PUP so del prostorskih izvedbenih aktov, podobno kot prostorski izvedbeni načrti (zazidalni načrti, ureditveni načrti, lokacijski načrti).

Z njim se urejajo območja občine, za katera ni predvidena izdelava prostorskih izvedbenih načrtov, ter območja, za katera je predvidena izdelava prostorskih izvedbenih načrtov, pa le ti v doglednem času še ne bodo izdelani oz. sprejeti.

Namen PUP je, da podrobneje določajo urbanistične oblikovalske in druge pogoje za posege v prostor ter ukrepe za ohranjanje in razvijanje vrednosti človekovega okolja. Služijo kot podlaga za pripravo lokacijske dokumentacije za posamezen objekt ali drugi poseg v prostor, za razliko od prostorskih izvedbenih načrtov, ki so dodelani do te faze, da ni potrebna izdelava lokacijske dokumentacije, marveč je mogoče na osnovi sprejetega načrta vložiti zahtevek za izdajo lokacijskega dovoljenja.

S PUP se pravno formalno pokrivajo območja zazidljivih površin, kot jih določajo usmeritve sprememb in dopolnitev družbenoplane dokumentacije občine.

Vabimo vse zainteresirane, da si ogledajo javno razgrnjeno gradivo oz. da se udeležijo javne obravnave.

ZAVOD ZA URBANISTIČNO NAČRTOVANJE
Bojan Mlakar

MODNI SALON »TEJA«

Tunjice 25/a pri Kamniku
od 15. do 31. maja

5% popust

na že ugodne cene ženskega, moškega in otroškega spodnjega perila, spalnih srajc, pižam, hlač, kavbojk, trenirk, nogavic, kopalk, bluz in druge konfekcije.

Odprto od 9. do 12. in od 14. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 13. ure.

Kaj se bo meseca maja dogajalo v Kamniški knjižnici?
URA PRAVLJIC

— V torek, 26. maja, boste ob 17. uri otroci prisluhnili pravljici urici s knjižničarko Matejo.

EKOLOŠKA RAZSTAVA

— Od 16. do 25. maja, bo v dvorani MKK na ogled ekološka razstava »okolju prijazen dom«, ki jo organizira gradbeni odbor pod pokroviteljstvom občinskega izvršnega sveta.

POGOVOR Z GOSTOM

— V četrtek, 28. maja, bo ob 19. uri v dvorani MKK pogovor z dipl. psihiatrinjo Zdenko Čebašek Travnik na temo »Kako se ujameš?«
— o boleznih odvisnosti: alkoholizmu, drogah...

VLJUDNO VABLJENI!

kočna**SALON POHIŠTVA**

vam nudi ugodne kreditne pogoje za celotni pohištveni program.
Ob gotovinskem plačilu dobi kupec do 40% popusta.
Obiščite nas in se prepričajte o tem v SALONU POHIŠTVA na Kranjski cesti 1/b, telefon 816-296.

ALARMNE NAPRAVE

Za varnost in udobje v vašem avtomobilu

- brezhibno in zanesljivo delovanje
- ekskluzivna tehnologija
- dostopne cene

Ekskluzivni uvoznik, prodaja in montaža:

MARKY d.o.o.
Domžale, Savska 55
tel. 722-786

Montiramo tudi kvalitetne klimatske naprave.

cedam**MARKET CEDAM KAMNIK**

zaposli

poslovodjo Marketa v Kamniku

Pogoji: 4. ali 5. stopnja komercialne ali trgovske smeri s poslovodsko šolo, najmanj 3 leta izkušenj na podobnih delih oziroma nalogah, osnovna poznavanja del na osebem računalniku. Rok prijave je 8 dni na naslovu: Cedam, d.o.o., 61230 Domžale, Ljubljanska 59.

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ KAMNIK VABIMO VAS ...

PETEK, 15. maja, ob 19. uri

Avla SENŠRM, Kamnik

REVIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV

OBČINE KAMNIK

PETEK, 15. maja, ob 20. uri

Dvorana Veronika, Kamnik

SKUPNI KONCERT

Ženskega in moškega pevskega zbora DKD SOLIDARNOST Kamnik

Zborovodkinji: Olga Stele, Ivica Ropas

SOBOTA, 16. maja, ob 19.30

Dvorana Veronika, Kamnik

KONCERTNI VEČER: FLAVTA, KITARA

Flavta: Ada HOLCAR

Klavirska spremljava: Damjana Zupan

Kitara: Alenka OKORN

Klavirska spremljava: Martina Golob-Bohte

ČETRTEK, 21. maja, ob 19.30

Razstavišče Veronika, Kamnik

Odprtje razstave

GRAFIČNE PODOBE PODJETJA »STOL«

v letih 1985–1992

Razstava bo odprta do 7. junija 1992

SOBOTA, 23. maja, ob 16. uri

NEDELJA, 24. maja, ob 16. uri

Arboretum Volčji potok

KONCERT V NARAVI

izvaja Simfonični orkester Domžale – Kamnik

Solista: Stanko Arnold, trobenta

Anton Grčar, trobenta

Dirigent: Tomaž Habe

NEDELJA, 24. maja, ob 11. uri

Razstavišče Veronika, Kamnik

KONCERT MESTNE GODBE KAMNIK

Dirigent: Franci Lipičnik

OBVESTILO

Tudi v letošnjem letu smo se odločili, da bomo v sodelovanju s KRAJEVNIMI SKUPNOSTMI in pooblaščen organizacijo za tehnične preglede LPP Ljubljana organizirali TEHNIČNE PREGLEDE ZA KMETIJSKE TRAKTORJE IN MOTORNA KOLESA

na terenu, in sicer:

MOTNIK (pri gasilskem domu) 19. 5. 1992 od 8.–12. ure

LAZE (pri kulturnem domu) 19. 5. 1992 od 13.–17. ure

KOMENDA (pri kmetijski zadrugi) 21. 5. 1992 od 11.–16. ure

KAMNIK (pri delavnicah LPP-Integral ob tovarni Titan) 26. 5. 1992 od 11.–16. ure

Pri podaljšanju registracije za traktor ali motorno kolo mora lastnik oziroma imetnik pravice razpolaganja z vozilom predložiti prometno dovoljenje in osebno izkaznico, pri novi (prvi) registraciji pa mora lastnik predložiti še račun o nakupu vozila in carinsko deklaracijo, kolikor je vozilo uvoženo iz tujine.

Pričakujemo vas v čim večjem številu, saj je le brezhibno vozilo – varno vozilo.

Sekretariat za notranje zadeve

GOSTILNA MLAKAR

Ljubljanska 40
Duplica pri Kamniku
Tel. 812-758

Dobra hrana, solidna postrežba in cene...

Nedeljska kosila po 300 SLT.

Odprto od 12. do 23. ure, ob nedeljah od 10. do 21. ure, ob ponedeljkih zaprto.

VABLJENI!

Salon Preserje pri Radomljah
Oblikovanje postave
brez diete in napora

Informacije in naročila 727-818.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše ljube in dobre mame, tašče, sestre in tete

HELENE URŠIČ
rojene GRILC
iz Kamniške Bistrice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam izrazili sožalje, poklonili naši mami toliko lepega cvetja, darovali za svete maše in jo tako številno pospremili v njen mnogo prerani zadnji dom. Zahvaljujemo se sodelavcem iz Utoka in Emone Kamnik, gospodu župniku iz Stranj Tonetu Berčanu za lepo mašno daritev, gospodu Francu Berlicu iz Nevelj in njegovim pevcem ter pevcem »Svobode« iz Črne za ganljivo zapete pesmi in Janezu Krtu za zaigrano Tišino v zadnje slovo.

Žaljuči: hčerke Olgi, Lenca in Marinka z družinami, sestre Ivanka, Pepca in Justina z družinami

Kamnik, Stranje, Zakal, Tunjice, Slovenj Gradec, april 1992

ZAHVALA

4. aprila 1992 je v 89. letu starosti tiho ugasnilo življenje naše drage mame, stare mame in praprababice

TEREZIJSKE SUŠNIK
s Krivčevega 17

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za spremstvo na njeni zadnji poti, izrečeno sožalje, darovano cvetje in drugo pomoč. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Žaljuči: vsi njeni

Krivčevo, Medvode, april 1992

Ne jokajte na mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, pomislite, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

V 59. letu življenja nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in dedek

SLAVKO POGLAJEN
iz Komende

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala g. župniku za lep pogrebni obred in pevcem za ganljivo petje. Zahvaljujemo se tudi zdravstvenemu osebju iz Kamnika in Golnika.

Žaljuči vsi njegovi

Komenda, Poljana, april 1992

Tako smo posadili naša drevesa

Dan zemlje

KAKO POSVOJIŠ DREVO

V sredo, 22. aprila, na dan zemlje, so Zeleni Kamnika povabili skupino malih šolarjev iz vrtca Antona Medveda v Keršmančev drevored. Tovarišici Vanda in Joži ter tri mame smo »rumene rutice« pripeljale v park, tam so nas že čakali Zeleni in štirje mladi javorji. Niso nam pripravili običajnega govora, ampak smo vsi skupaj počepnili in pobožali zemljo. Namesto čestitke smo pripovedovali, kaj vse zemlji škodi in kaj vse ji dobro de. Za darilo pa smo ji podarili štiri mlada drevesa.

»Stroj« je že dopoldne skopal jame, delno so za sajenje pripravili mlada drevesa, a glavni del je čakal nas. Nihče ne bi bolje zasul jam, zalil in privezal dreves ob oporo.

Ponosni na opravljeno delo in pohvaljeni, smo začutili, da so to zdaj tudi naša drevesa. Večkrat jih bomo prišli obiskat in vsakomur se bomo pobahali, kako smo jih sadili. Celo imena smo jim izbrali: Grbavček, Jaka, Rudi, Alf. Pa ime sploh ni pomembno, najvažnejše je, da smo pomagali pri ohranjanju in oživilanju narave. To, slednje, je že mnenje odraslega, ki je užival ob veselju otrok.

Toda veselja še ni bilo konec. Vsi skupaj smo odšli na Titov trg, tam zaigrali igrice Trije metulji, potem pa s kredami risali po asfaltu. Otroci so narisali raznobarvne cvelice in travnike, po katerih si želijo brezskrbno skakati in se loviti.

Žal mi je, da ni bilo več ljudi, obveščenih o dogodku. Če bi v parku zmanjkalo lopatk, bi se na trgu za gotovo našel prostor še za kakšno sonce ali cvetlico. Ob naslednji akciji pa se nam le pridružite! Pustite ob strani politiko in stranke; če imate radi naravo in vam ni vseeno, kakšen svet zapuščamo otrokom, se nam ob naslednji akciji pridružite.

zadovoljna mama

Rišem sonce... (foto: Helena Sterle)

ljubljska banka

BANKOMAT

imamo sedaj tudi v naši ekspozituri
na Titovem trgu 12, v Kamniku

Ljubljanska banka d. d.
Podružnica Kamnik

Prvega maja na Starem gradu

Prvomajskega jutra je bilo na Starem gradu zelo živahno. Kislo vreme in rahlo rosanje ni zadržalo Kamničanov doma, ki vsako leto na ta dan prihajajo na izjemno lepo turistično točko, na Stari grad. Letošnji prvi maj je bil podoben prejšnjim, bil je le nekoliko mirnejši in svečanejši. Tokrat ni bilo čutiti pretiranega diranja, pač pa so bili obiskovalci resnejši, vendarle radostnih lic. Tradicija je ostala. Nihče od obiskovalcev ni kazal nezadovoljstva, čeprav so pogovori pokazali na vse težji življenjski položaj. Na marsikaterem obrazu se je brala skrb ob misli, kaj bo jutri in kaj vse nas čaka v bližnji prihodnosti. Utišali so to misel in se poskusili predati prazničnemu vzdušju. Mnogi prihajajo na Stari grad že desetletja, prihajali bodo tudi še v prihodnje. Zgodovinska tradicija, ko so se tu zbirali delavci, bo ostala.

Najbolj zagreti obiskovalci so prišli na Stari grad že na predve-

čer praznika in v prijetnem razpoloženju vztrajali vse do jutra. Večja skupina ljudi je prišla iz Kamnika ob drugi uri zjutraj, kar množično pa so začeli prihajati ob četrty uri. To je trajalo tja do 8. ure. Večje skupine so prihajale po peš poti iz smeri obvoznice in iz Podskalce, nekaj pa se jih je pripeljalo. Znanci in prijatelji so se ob srečanju pozdravljali – živeli 1. maj, in si stisnili roke. Obiskovalci so zapolnili vse notranje prostore in tudi zunaj pred kočo jih je bilo veliko. Golaž in požirek krepkega sta bila obredna obveznost. Tudi to ne gre v pozabo. Nageljčki v gumbnicah posameznih obiskovalcev Starega gradu so simbolično poudarjali nekdanji boj in boj za vsakdanji kruhek.

Obiskovalci se na Starem gradu niso dolgo zadrževali. Za nekatere je to bil jutranji sprehod, za druge pa odgovorna in častna naloga.

STANE SIMŠIČ

Stari grad v zgodnjih jutranjih urah

Nočni pohod

Na srečanje z rokovnjači

Letos že drugi organizira MDO Ljubljana nočni Rokovnjaški pohod.

Start celo nočnega pohoda bo v soboto, 16. maja 1992 ob 20. uri pri gostišču na Trojanah.

Pohodniki bodo odšli v smeri: Trojanje-Golčaj, Limbarska gora, Slivno, Geos, Grmatce, Sv. Miklavž, Cicelj, Murovica, Sv. Trojica, Oklo, Brdo in Krumperek ter od tu dalje do cilja pri Jamarskem domu na Gorjušah.

Nočni pohod bo zahteven, dolg okrog 50 km, zahteval bo nekaj več kot 10 ur hoje.

Pohodniki se bodo po prihodu na cilj pridružili 22. planinskemu taboru ljubljanskih planincev, ki je organiziran hkrati s tem pohodom v nedeljo, 17. maja, s pričetkom ob 11. uri.

Vse planince in druge, ki se bodo udeležili nočnega pohoda, prosijo organizatorji, naj se nanj dobro pripravijo in udeležbo sporočijo na PD Kamnik najkasneje do petka, 15. maja.

Prihod na startno mesto pohoda naj si pohodniki organizirajo sami. Najugodnejši je avtobusni prevoz iz Domžal do Trojan.

Avtobus v Logarsko dolino

Ljubitelji Logarske doline, ki nudi tudi možnost vzponov na bližnje vrhove Kamniških Alp, se

bodo gotovo razveselili posebne avtobusne povezave Kamnika oziroma Ljubljane z Logarsko dolino.

Planinci so že mnogokrat zahtevali redno avtobusno povezavo, ukinjeno že pred leti. Močno so bili prizadeti vsi, ki so želeli iz Logarske doline priti na vrhove: Ojstrico, Mrzlo goro, Raduho in druge in se preko Okrešlja povzpeli na Kamniško sedlo.

Kambus iz Kamnika je prislutil željam planincev in drugim ljubiteljem gorskega sveta.

Avtobus bo odpeljal vsako nedeljo iz Kamnika ob 6.45 in preko Črnicve, Gornjega Grada in Ljubnega pripeljal v Logarsko dolino do slapa Rinke ob 8.43. Od tam, se bo vračal ob 16.25 in prispel v Kamnik ob 19.08.

Ta avtobusna proga je pomembna pridobitev in je bodo planinci najbolj veseli. Obisk gora v tem delu domovine se bo gotovo povečal.

S. S.

Letna konferenca društva upokojencev

Matevž Baloh prejel republiško priznanje

Na letnem srečanju upokojencev obeh krajevnih skupnosti so dodobra ocenili dejavnost upokojenskega društva. Ugotovili so, da naloge, ki so jih sprejeli pred letom dni, zelo uspešno rešujejo. V tem obdobju so pripravili vrsto akcij, od športno rekreativnih, kamor sodijo pohodi, kolesarjenje, do sodelovanja z različnimi dejavniki v KS. Obiskali so več bolnih ali ostarelih članov. Tudi včlanjevanju v DU so namenili veliko skrbi, zato beležijo lep odziv. Društvo šteje 117 članov. In polovica vseh se je tudi udeležila letne konference.

Predstavniki Zveze društva upokojencev Slovenije je Matevžu Balohu, predsedniku društva, izročil posebno priznanje za večletno in uspešno delo v upokojenski organizaciji.

V izvršni odbor društva so izvolili nadomestno članico Tončko Železnik iz Špitaliča in se še nekaj časa zadržali v prijateljskem pogovoru.

STANE SIMŠIČ

INTERNIRANKE, INTERNIRANCI

Letošnje praznovanje slovenskih internirancev bo v soboto, 6. junija, ob 11. uri na Ljubelju.

Istega dne, to je 6. junija, bo tudi proslava 50-letnice ustanovitve Kokrškega in Gorenjskega odreda. Proslava bo na sejemskega prostora v Kranju s pričetkom ob 14. uri.

Krajevna združenja borcev NOV Duplica, Kamnik, Komenda in Nevle bodo, če bo dovolj prijavljenec, organizirala avtobusni prevoz, ki bo združen še s prijetnim izletom v Borovlje – Avstrija. Za to potovanje bo treba imeti veljaven potni list, cena prevoza bo okrog 200 SLT. Program izleta:

Odhod iz Kamnika 6. junija ob 6. uri do Borovelj. Do 9.30 prosto za nakupe, nato odhod na Ljubelj, kjer se bomo ob 11. uri udeležili proslave dneva internirancev. Po proslavi se bomo vrnili v Kranj, kjer se bomo na kranjskem sejmišču udeležili proslave 50-letnice ustanovitve Gorenjskega in Kokrškega odreda. Po končani proslavi (po dogovoru med 16. in 18. uro) se bomo vrnili v Kamnik.

Natančnejše informacije dobite pri predsednikih krajevnih organizacij Združenj borcev NOV ali v pisarni občinskega odbora Združenja borcev NOV.

Občinski odbor
ZZB NOV Kamnik

V VVZ ANTONA MEDVEDA STVARI DOBRO TEČEJO

Čeprav se na našem področju dogajajo zadnje čase najrazličnejše spremembe, v Kamniškem občanu ne bemo kaj dosti o zavodu Antona Medveda.

Najbrž je vzrok v tem, da, ko nam stvari dobro tečejo, smo zadovoljni in ne razmišljamo, kaj bi lahko storili še boljše. Če pa nam kaj ne uspe, ugotavljamo, kje je vzrok, da zadeva ni bila izpeljana, tako kot bi želeli. Tako vse prevečkrat razmišljamo delavci vrtca, mnogokrat pa tudi starši.

Žal mi je, da smo z 20 tolarji tako hudo pohodili žulj ene od mamic naših otrok, čeprav vse njene trditve niso povsem točne. Fotokopije so res slabe, toda v zadnjem trenutku so nam iz tiskarne sporočili, da klišeev za tiskanje obrazcev nimajo več.

Tako smo obrazec, kakršen je pač bil, dali fotokopirati g. Jeršetu, ki za fotokopijo A3 format – obe strani, računa 16 tolarjev.

Ker drugih obrazcev ne zaračunavamo, smo menili, da 20 tolarjev ni preveč za vse tiskovine, ki jih razdelimo v enem letu. Zamudne obresti, ki jih zaračunavamo, so zakonsko predpisane.

Upam, da je večina staršev z našim delom zadovoljna. Vedno smo odprti za pripombe, lepše pa jih bomo urejevali z dialogom in ne preko časopisov.

Ko smo že pri pisanju, naj povemo, da se na področju predšolske vzgoje dogajajo mnoge spremembe.

V republiki se ne morejo dogovoriti, v katero ministrstvo bi nas uvrstili.

Pripravlja se nov zakon o vrtcih, ki bo precej posegel v naše delo. Odpirajo se drugačni vrtci – waldorfski, privatni, katoliški in drugi.

Ker bi mi radi boljše spoznali želje vseh staršev predšolskih otrok in ker bi radi čimveč naredili za predšolske otroke, bomo v prihodnje izvedli anketo.

Zato vse starše predšolskih otrok prosimo, da nam odgovorijo na vprašanja in nam anketo (ki jo bomo dobili), vrnejo v enem tednu.

Staršem se najlepše zahvaljujemo za vse odgovore in upamo, da bomo na osnovi zbranih podatkov delo še boljše organizirali.

MARINKA BOROŠA,
ravnateljica VVZ
Anton Medved

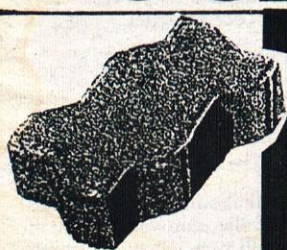
PUČKO

CEMENTNI IZDELKI

Vir, Šaranovičeva 10 tel: 713 327

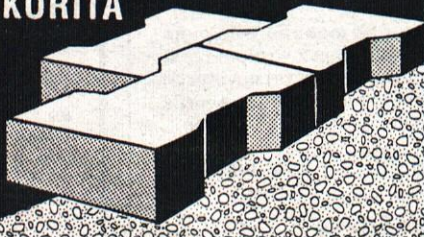
DELAVNICA - VRBA - LUKOVICA

- TLAKOVCI H in S
- VRTNI ROBNIKI in PLOŠČE
- KOMPOSTNIKI TOPLE GREDE
- CVETLIČNA KORITA
- OGRAJE

za plačilo ugotovini
NUDIMO

5% POPUSTA

KAMNIŠKI OBČAN – Ustanovitelj Skupščina občine Kamnik, izdajatelj Prelest, d.o.o. Ljubljana, Dunajska 7, direktor Tone Štrus. Predsednica časopišnega sveta Breda Podbrežnik-Vukmir. Uredniški odbor Dušan Lipovec, Vera Mejač, Bojan Pollak, Matic Romšak, Stane Simšič, Ivana Skamen in Franc Svetelj. Glavni in odgovorni urednik Matic Romšak. Strokovna sodelavka Vera Mejač. Lektorica Tina Romšak. Tehnični urednik Vlado Šlamberger.

Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92) in mnenja ministrstva za informiranje (št. 23/88-92 z dne 18. 2. 1992) sodi časopis med proizvode informativne narave po 13. točki tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odstotni davek od prometa proizvodov.

Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 10.100 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva brezplačno. Naslov uredništva: Kamnik, Titov trg 1 (občina), tel. 831-311. Ziro račun: Prelest, d.o.o., 50102-601-3114.

Rokopisov in in fotografij ne vračamo. Tisk DP DELO – Tisk časopisov in revij, Ljubljana, Dunajska 5.